SARCINA ŞI CĂSĂTORIA TIMPURIE ÎN CAZUL TINERELOR ROMA

Septembrie 2004

Raport elaborat pentru Centrul Educaţia 2000+

Mihai SURDU

Cuprins

II. Prezentarea proiectului ……2
III. Contextul cercetării……3
IV. Metodologia cercetării……6
V. Caracteristici ale gospodăriilor şi subiecţilor……7
VI. Căsătorie şi sarcină: generaţiile matură şi vârstnică……13
VII. Căsătorie şi sarcină: fetele între 12 şi 18 ani……16
VIII. Metode contraceptive……19
IX. Opinii despre relaţiile de gen……22
X. Opinii despre căsătorie şi naştere……24
XI. Consum cultural ……26
XII. Concluzii si recomandari……28

Anexa 1: Chestionarul ……32
Anexa 2: Tabele cu distribuţia de frecvenţe……39

II. Prezentarea proiectului

Proiectul "Let's build together the images of our daughters"

Durata proiectului - 9 luni

Grup țintă:
Fetele de etnie romă
Fete cu o situație materială precară, din comunități rurale sau urbane dezavantajate

Localizare geografică:
Proiectul a fost implementat în 3 județe: Călăraşi, Ialomița, Buzău.

Scop
- Susținerea accesului liber, al învățării şi progreselor şcolare ale fetelor de etnie romă, din ciclul primar şi optimizarea calității educației şcolare la acest nivel.

Obiective:
- Eradicarea problemelor asociate cu căsătoria timpurie şi graviditatea prematură a fetelor de etnie romă
- Diminuarea problemelor generate de sărăcie, prin oferirea de 50 de burse şcolare fetelor de etnie romă din zone dezavantajate
- Susținerea parteneriatelor locale în vederea proiectării şi implementării de instrumente educaționale necesare formării unui sistem educațional de tip "A doua şansă"

Activități
- Caravana "Educația pentru tinerele fete"
- Activitati de susținere materială a fetelor de etnie romă
- Conferințe şi întâlniri cu beneficiarii proiectului
- Efectuarea unui studiu de cercetare pentru identificarea nevoilor grupului țintă
- Diseminarea şi promovarea bunelor practici

III. CONTEXTUL CERCETĂRII

Un aspect demografic important care caracterizează populaţia de romi este căsătoria precoce sau timpurie, întemeierea unei familii la vârste coborâte prin comparaţie cu modelul majoritar. Datele de cercetare[1] (ICCV, 2002:8) arată că în cazul populaţiei de romi vârsta la prima căsătorie a femeilor rome este foarte scăzută:

- 35 % dintre femeile femeile căsătorite au făcut această opţiune înainte de vârsta de 16 ani
- 31% s-au căsătorit în perioada de vârsta de 17-18 ani
- 26% au realizat prima căsătorie între 19 şi 22 de ani
- iar 8% s-au căsătorit după vârsta de 22 de ani.

Ponderea tinerelor roma care au căsătorii timpurii (înaintea vârstei de 20 de ani) este în creştere, de la 70% în cazul generaţiei cu vârste cuprinse între 25-29 de ani la 84% în cazul generaţiei de 20-24 de ani. Ponderea tinerelor rome care se căsătoresc sub vârsta majoratului (sub 18 ani) este de asemenea în creştere: de la 44,6 în cazul generaţiei de 25-29 ani la 52,1% în cazul generaţiei de 20-24 ani.

Acest comportament demografic al căsătoriei timpurii are loc în condiţiile în care căsătoria nelegalizată sau cuplul consensual sunt forme de întemeiere a familiei aflate în creştere în general în Romania dar în special în cazul grupului etnic rom. Într-o anchetă ICCV din 1998 (ICCV, 2002:7), aproape 40% din cuplurile din eşantion erau angajate în "căsătorii fără acte". În cazul categoriei "căsătorie fără acte" nu se cunoaşte ponderea cuplurilor consensuale, respectiv a celor care se angajează într-o relaţie fără a trece prin ritualul legitimator al nunţii în faţa comunităţii şi a cuplurilor care consfinţesc relaţia lor în faţa comunităţii. Oricum, potrivit opiniilor unor experţi şi lideri romi, cuplurile consensuale care îşi legitimează relaţia prin nuntă în interiorul comunităţii sunt majoritare. Incidenţa căsătoriei fără acte este mult mai ridicată în cazul grupelor de vârsta tinere, fiind de 83% în cazul categoriei 15-19 ani comparativ cu 20% în cazul categoriei de 45-49 ani (ICCV, 2002:7).

Un alt comportament demografic care ne reţine atenţia în cazul populaţiei de romi este sarcina timpurie sau alfel spus vârsta scazută la prima naştere. Datele de cercetare arată că la fel ca şi în cazul creşterii ponderii căsătoriilor timpurii (sub 18 ani) se înregistrează şi o creştere a ponderii sarcinilor avute înaintea vîrstei de 18 ani. Astfel, dacă se compară grupurile de vârstă de 25-29 ani şi respectiv 20-24 ani se constată o creştere a ponderii sarcinilor avute sub 18 ani de la 30,6% în primul caz la 37,1% în cel de-al doilea (ICCV, 2002:9)

Cercetările empirice de până în prezent ne îndreptăţesc să avansăm o serie de ipoteze vis-a-vis de cele 2 comportamente demografice analizate: căsătoria şi sarcina timpurie.

Ipotezele pe care le prezentăm în continuare au fost testate în cadrul unei cercetări pe bază de chestionar pe care CEDU 2000+ a derulat-o în mai multe comunităţi de romi.

- Căsătoria şi sarcina timpurie (în afara sau în interiorul căsătoriei) sunt compartamente circumscrise unui model cultural tradiţional de familie. Acest model tradiţional de familie poate fi întâlnit nu doar în comunităţile de romi ci şi în comunităţile rurale tradiţionale.

[1] Datele citate în acest capitol sunt preluate din lucrarea *Indicatori privind comunităţile de Romi din România,* Editura Expert, Bucureşti, 2002.

Ipoteza pe care o propunem este următoarea: cu cât gradul de tradiționalism al comunităților de romi este mai ridicat cu atât este mai probabil ca numărul persoanelor de gen feminin care se căsătoresc timpuriu şi au sarcini la vârste mici să crească.

Variabile prin care propunem operaționalizarea conceptului de tradiționalism:

- familie numeroasă, extinsă, caracterizată prin menajul comun al mai multor generații;
- consum cultural redus (TV, radio, ziare, reviste, cărți, cinema, teatru);
- deciziile în familie aparțin bărbatului (capului familiei);
- femeia este de regulă casnică şi bărbatul este cel aduce resurse, venituri;
- neamul sau grupul de romi

Variabile care se asociază cu tradiționalismul:

- Nivelul de şcolaritate;
- Nivelul veniturilor în gospodărie;

Este probabil ca starea economică precară a unor familii de romi să influențeze modelul familial pe care acestea îl urmează. În condiții de sărăcie, copilul este considerat o resursă productivă iar naşterea unui copil poate să însemne mai multe resurse pentru familie. În acest sens este foarte important de subliniat că sarcina şi căsătoria timpurie nu reprezintă nişte norme comunitare imuabile specifice unor grupuri tradiționale de romi. Păstrarea normei de grup (în unele cazuri), aderența la norma de grup în cazul comportamentului demografic şi reproductiv reprezintă în cazul romilor un tip de alegere rațională determinat de constrângerile şi presiunile economice cărora o parte semnificativă dintre romi sunt nevoiți să le facă față.

O alta ipoteză de lucru este că modelul familial influențează comportamentul reproductiv al tinerelor şi vârsta la prima căsătorie. Altfel spus, ipotezele specifice pe care le vom testa sunt următoarele:

1. Dacă modelul familial (căsătoria mamei şi a bunicii) este cel al căsătoriei timpurii, atunci este probabil că tinerele roma vor urma acelaşi model.
2. Dacă modelul familial (căsătoria mamei şi a bunicii) este cel al sarcinii timpurii, atunci este probabil că tinerele roma vor urma acelaşi model.

Cercetarea realizată de CEDU2000+ aduce date recente referitoare la cunoaşterea şi utilizarea mijloacelor de planificare familială în familiile de romi. Este probabil ca sarcina timpurie să derive în unele cazuri din necunoaşterea şi neutilizarea metodelor contraceptive. Ancheta ICCV din 1998 arată că utilizarea contracepției este de peste patru ori mai scazută în cazul populației feminine roma (13,7%) comparativ cu populația feminină totală (57,3%).

Explicarea căsătoriei şi a sarcinii timpurii în unele comunități de romi trebuie să țină cont de două paliere distincte. Pe de o parte trebuie evidențiată influența modelelor culturale şi familiale care acționează asupra comportamentelor demografice şi reproductive, modele care se transformă în norme de grup pe care indivizii şi le însuşesc şi le pe care le urmează. Pe de altă parte cred că în construirea unei explicații fezabile trebuie să se țină cont de faptul că indivizii nu sunt nişte actori suprasocializați care urmează nişte norme ci în egală măsură sunt liberi să facă alegeri. Ipoteza tradiționalismului unor grupuri sau familii de romi trebuie privită în contextul mai larg al stării de sărăcie care caracterizează societatea românească în general dar într-o măsură mai ridicată comunitățile de romi. Căsătoria şi sarcina timpurie sunt, în opinia mea, tipuri de decizie rațională în condițiile în care asupra unui segment important de familii de romi acționează constrângeri economice. Aceste tipuri de comportamente demografice şi reproductive se regăsesc nu doar în cazul comunităților de romi, ceea ce ar valida existența unei specificități culturale în această privință, ci şi în cazul altor comunități etnice aflate în situația de sărăcie. Chiar în societățile vestice,

înainte de realizarea efectivă a statului bunăstării, căsătoria şi sarcina timpurie erau frecvent întâlnite în cazul familiilor sărace. Căsătoria şi sarcina timpurie sunt comportamente care pot fi explicate într-o bună măsură şi de percepţia pe care familiile sărace o au asupra copilului. Cercetări referitoare la munca realizată de copil arată că în unele familii de romi sărace copilul este privit ca o resursă productivă, ca un membru al familiei care poate contribui la securitatea economică a familiei. În consecinţă, ipoteza tradiţionalismului trebuie privită cu moderaţie atunci când încercăm să ne explicăm mecanismele care conduc la căsătorie şi sarcină timpurie în cazul populaţiei de romi. Aderenţa la valori şi norme tradiţionale în ceea ce priveşte căsătoria şi sarcina reprezintă în opinia mea un tip de comportament funcţional menit să asigure protecţia economică a familiei de romi.

IV. METODOLOGIA CERCETĂRII

Datele din acest raport au fost culese prin aplicarea chestionarului din anexa 1 unui număr total de 497 de subiecţi de sex feminin selectaţi astfel încât să aibă în familie cel puţin o fată cu vârsta cuprinsă între 12 şi 18 ani. Datorită unor erori de completare, 24 de chestionare nu au fost introduse în baza de date astfel încât numarul total de chestionare prelucrate a fost de 473.

Culegerea datelor s-a realizat în 11 judeţe ale ţării: Bacău, Buzău, Călăraşi, Galaţi, Ialomiţa, Mehedinţi, Prahova, Suceava, Teleorman, Timiş, Vrancea.
Distribuţia chestionarelor pe judeţe este prezentată în tabelul de mai jos:

Judetul	Numar chestionare	Procent (%)
Bacau	20	4.2
Buzau	94	19.9
Calarasi	85	18.0
Galati	17	3.6
Ialomita	100	21.1
Mehedinti	29	6.1
Prahova	25	5.3
Suceava	24	5.1
Teleorman	14	3.0
Timis	35	7.4
Vrancea	30	6.3
Total	473	100

Eşantionul a fost construit în raport cu cerinţele proiectului care specificau ca în judeţele Buzău, Călăraşi şi Ialomita să se aplice un număr de 100 de chestionare.

Eşantionul folosit este unul de disponibilitate, culegerea datelor desfăşurându-se în acele comunităţi de romi în care CEDU 2000+ a lucrat cu prilejul unor proiecte educaţionale anterioare. Eşantionul nu are reprezentativitate la nivelul întregii populaţii de romi, nefiind utilizată vreo metodă statistică de eşantionare care să asigure reprezentativitatea. Scopul cercetării a fost unul exploratoriu, acela de a cunoaşte tendinţele actuale din unele comunităţi de romi în ceea ce priveşte sarcina şi căsătoria timpurie.

În eşantion sunt mai bine reprezentate neamurile de romi considerate mai tradiţionale, precum ursarii (150 cazuri), căldărarii (64 cazuri) şi lăieşii (40 de cazuri) .

Operatori de interviu în această cercetare au fost cadre didactice din judeţele menţionate.

Datele au fost culese în perioada iulie-august 2004.

V. CARACTERISTICI ALE GOSPODĂRIILOR ŞI SUBIECȚILOR

Care este numărul membrilor gospodăriei dvs. (*cei care locuiesc împreună în aceeaşi gospodărie, au menaj comun*)?

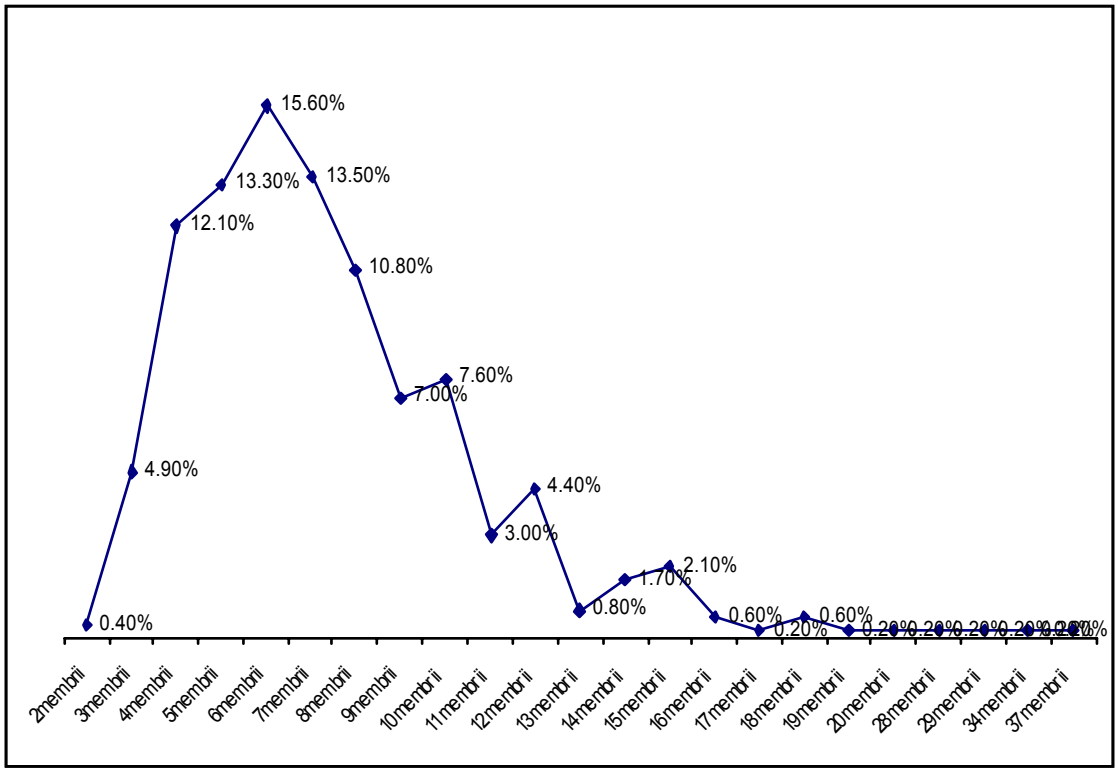

Vârsta subiecților

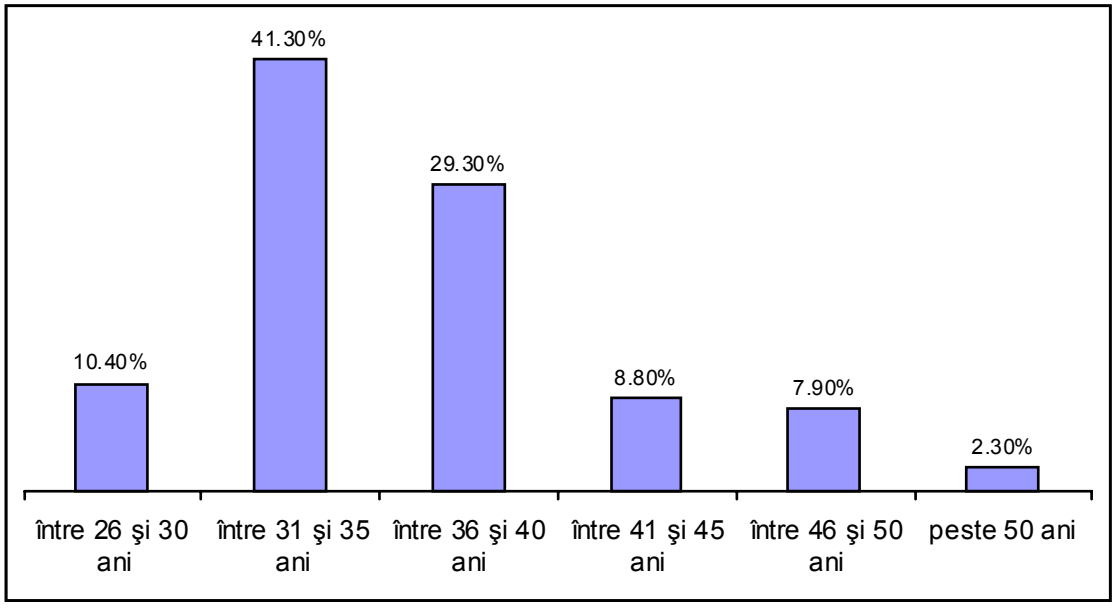

Ce pregătire şcolară aveţi?

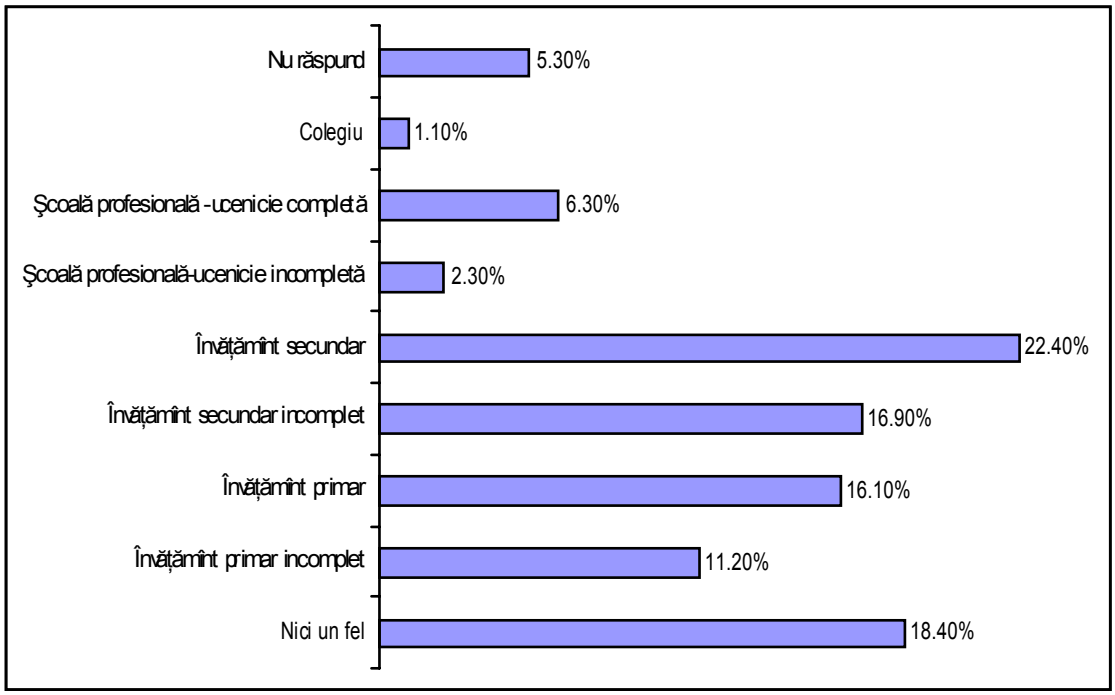

Venitul total lunar al gospodăriei dvs. a fost în luna care a trecut de:

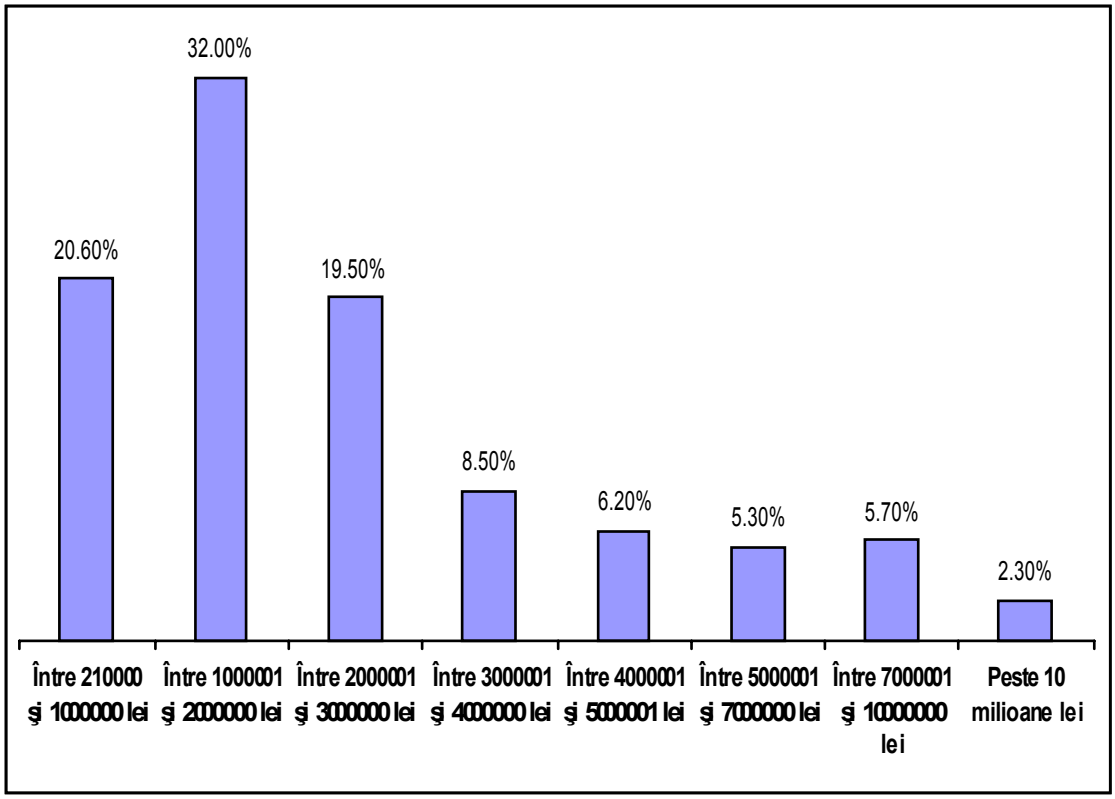

Ocupația dvs. actuală:

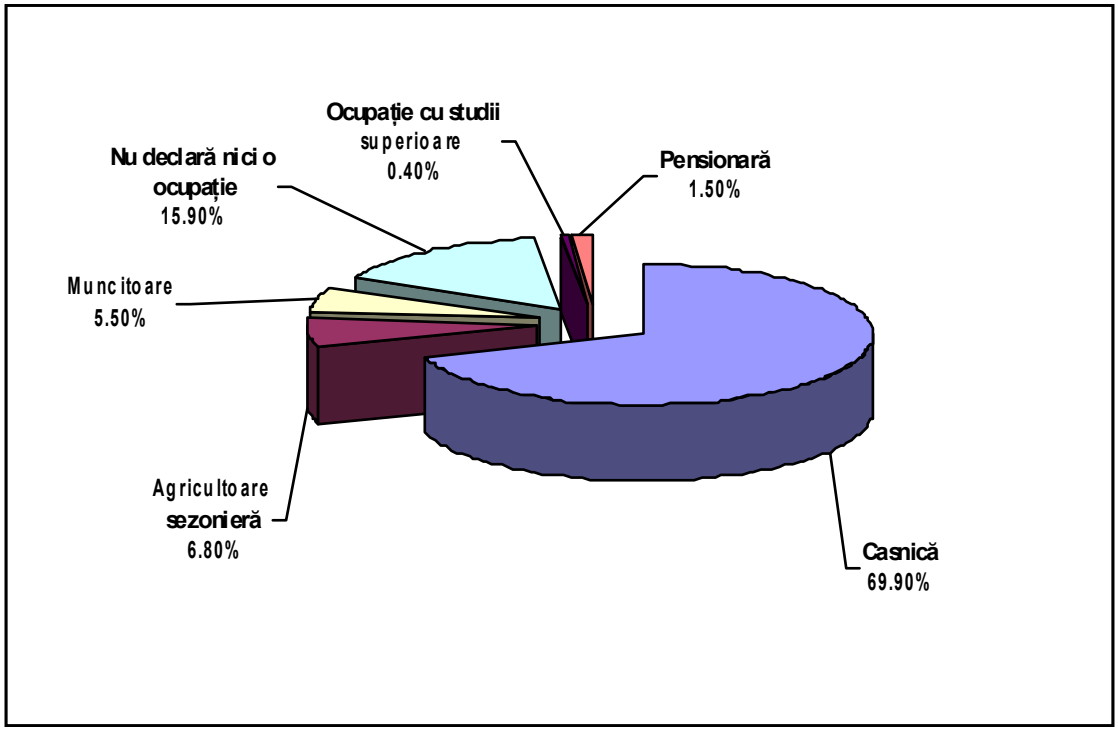

Naționalitatea / etnia :

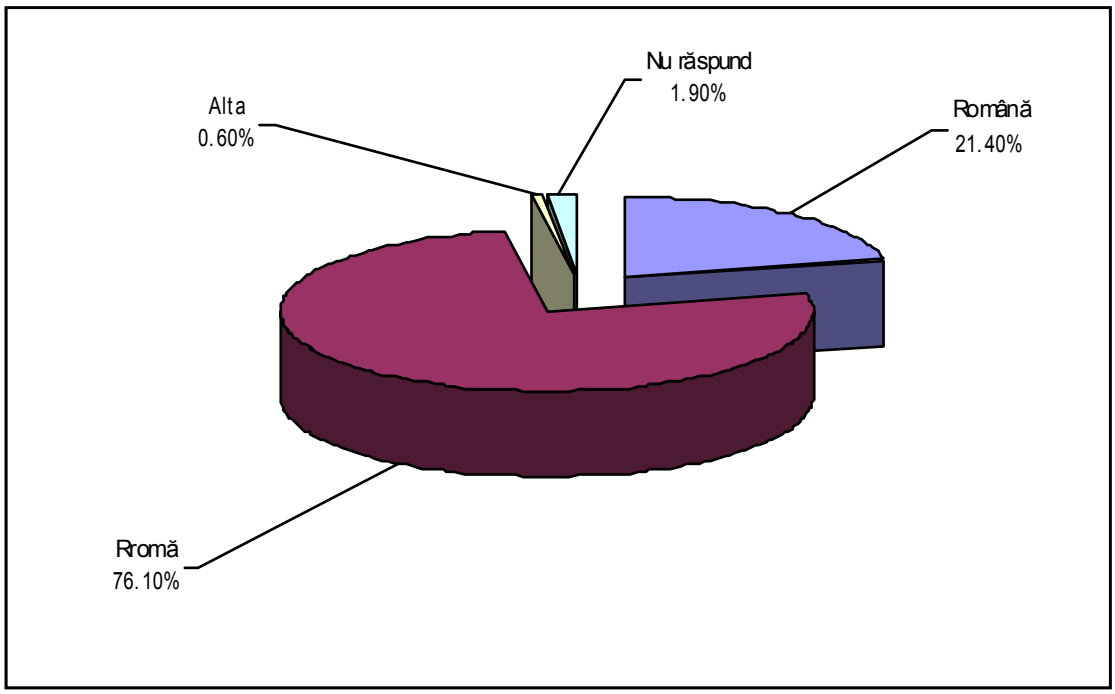

[Pentru subiecții care s-au declarat romi] **Din ce neam de romi faceți parte?**

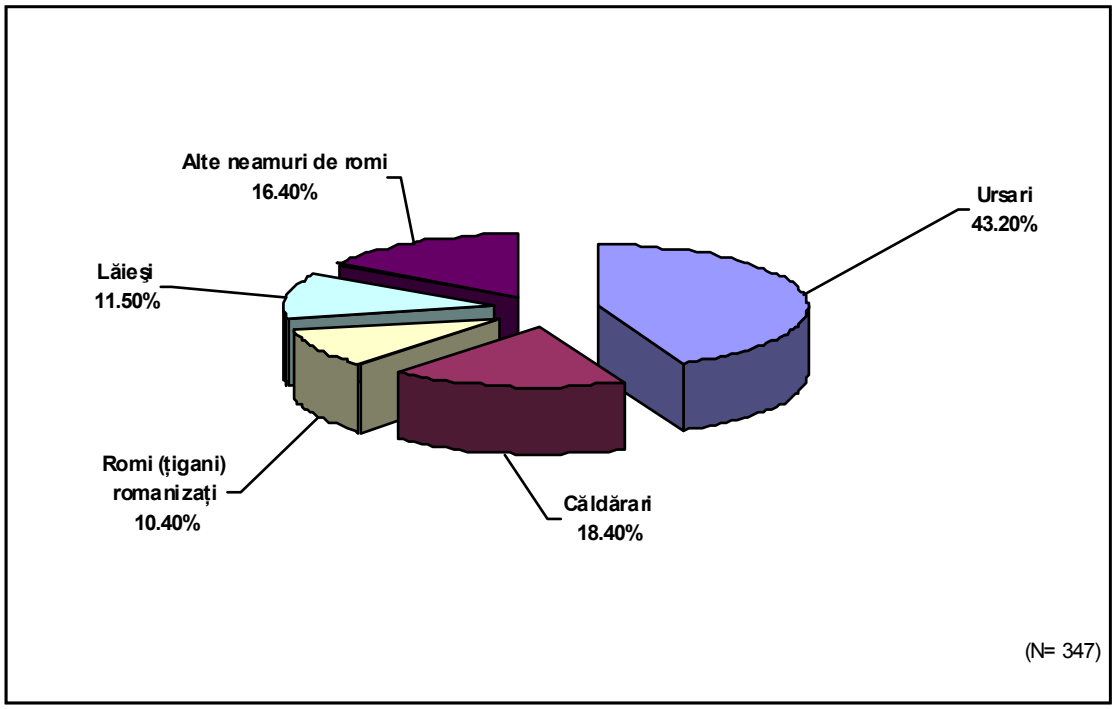

Ce limbi cunoaşteţi?

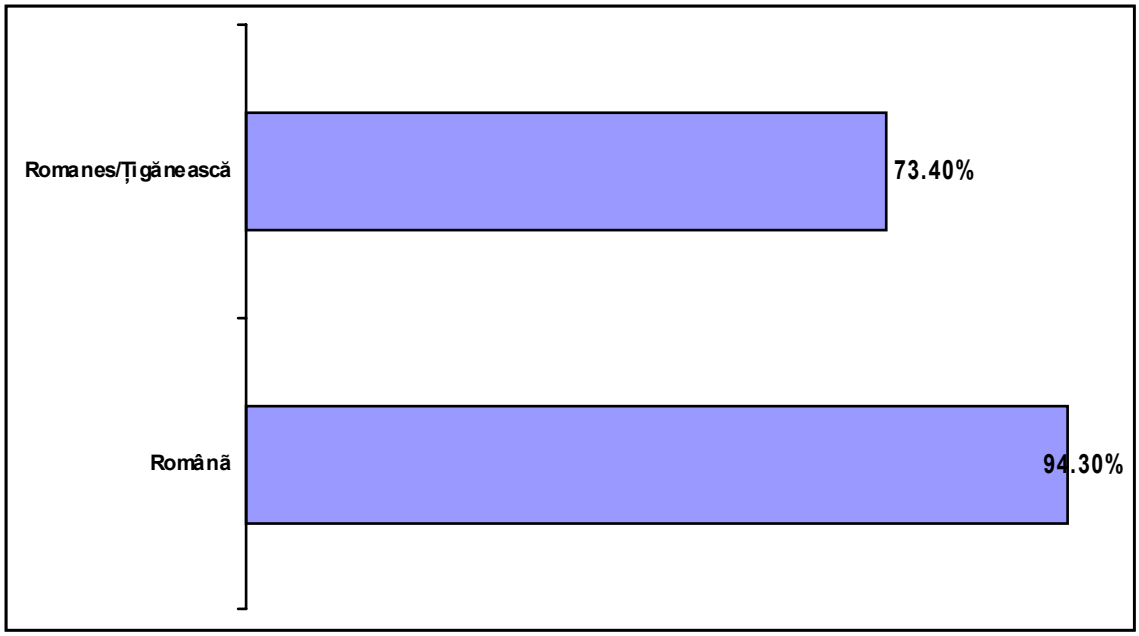

Tipul de comunitate (date de observație ale operatorului de interviu):

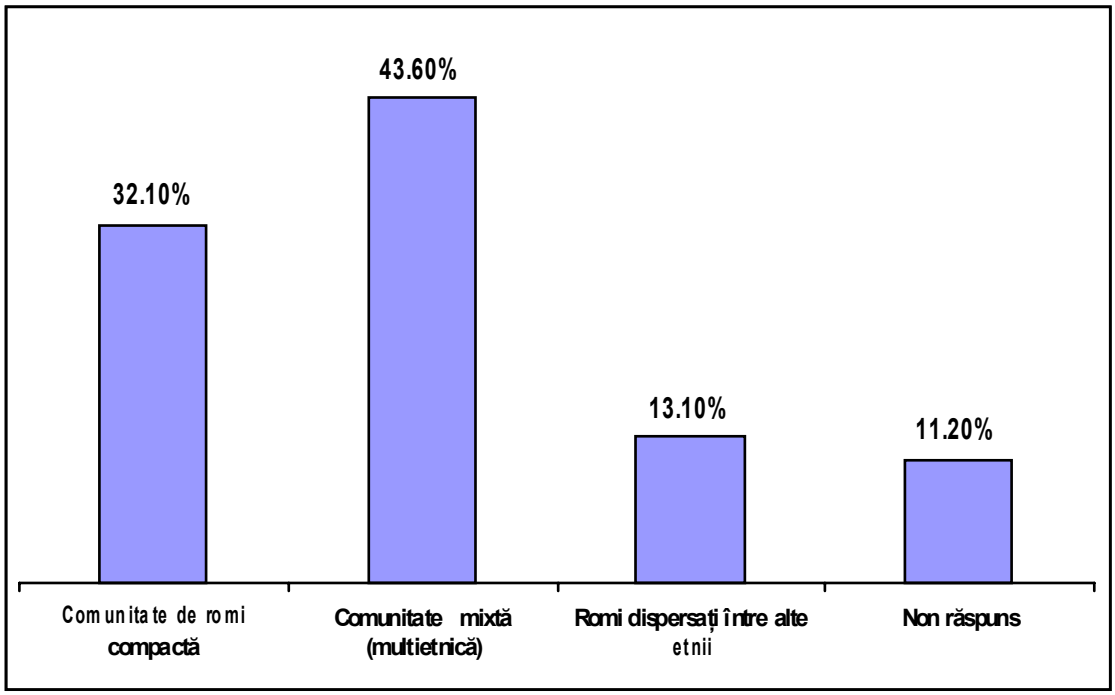

Prezența unor simboluri ale tradiționalității (date de observație ale operatorului de interviu):

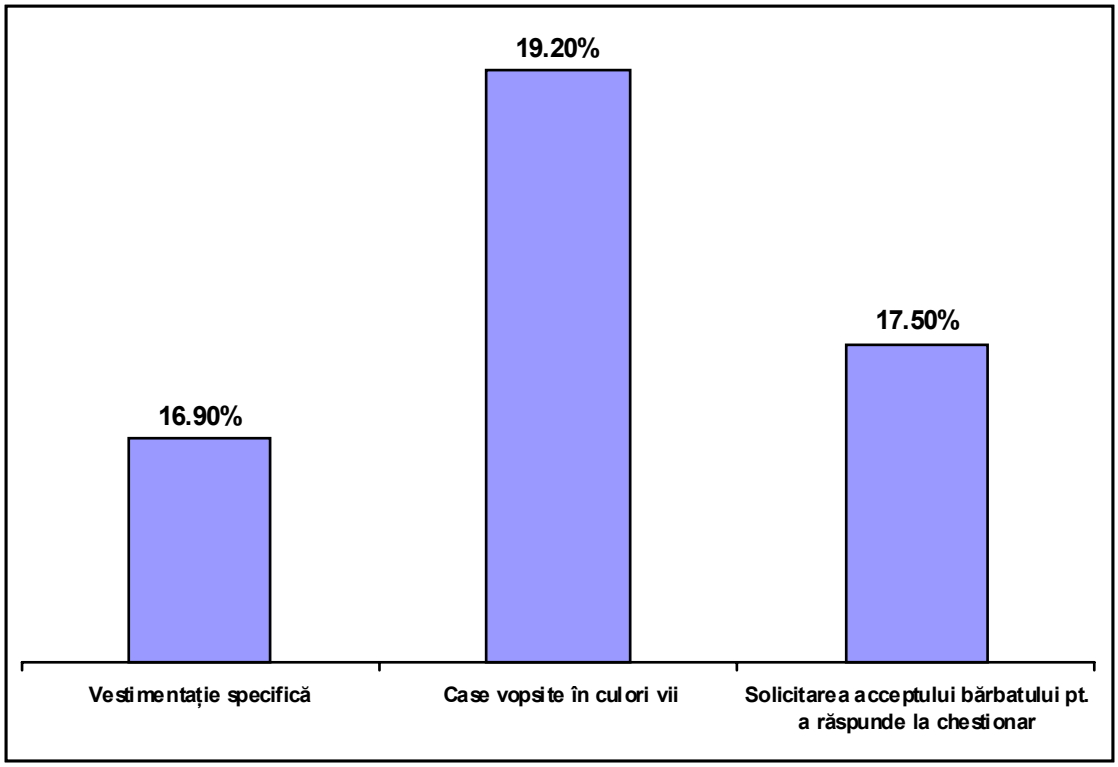
19.20%
17.50%
16.90%
Vestimentație specifică
Case vopsite în culori vii
Solicitarea acceptului bărbatului pt. a răspunde la chestionar

VI. CĂSĂTORIE ŞI SARCINĂ: GENERAȚIILE MATURĂ ŞI VÂRSTNICĂ

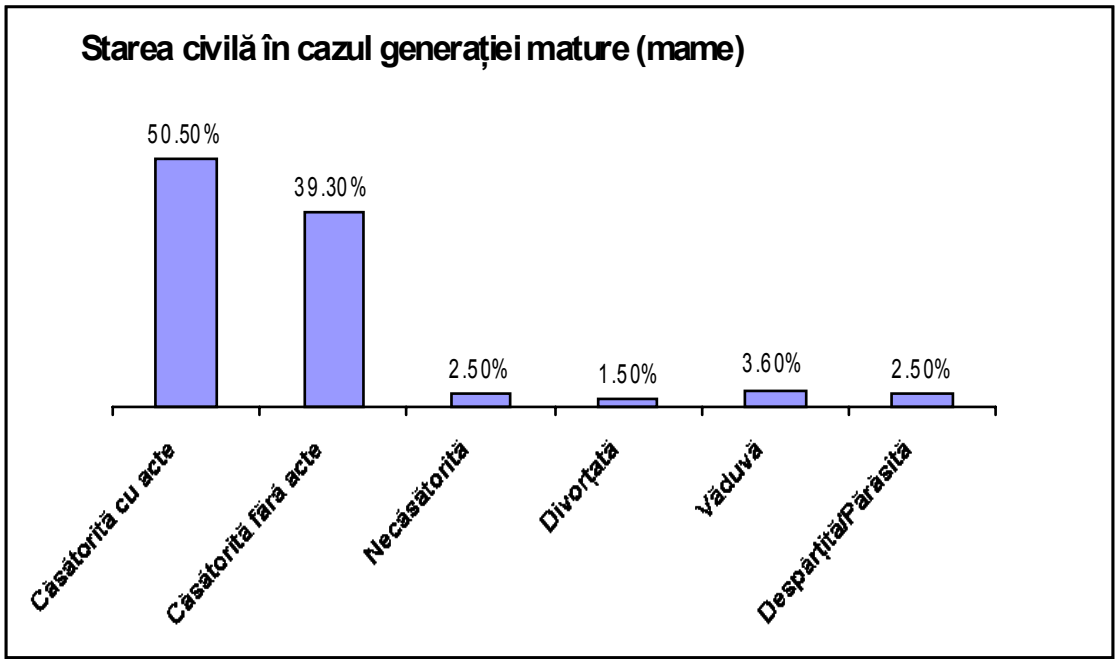

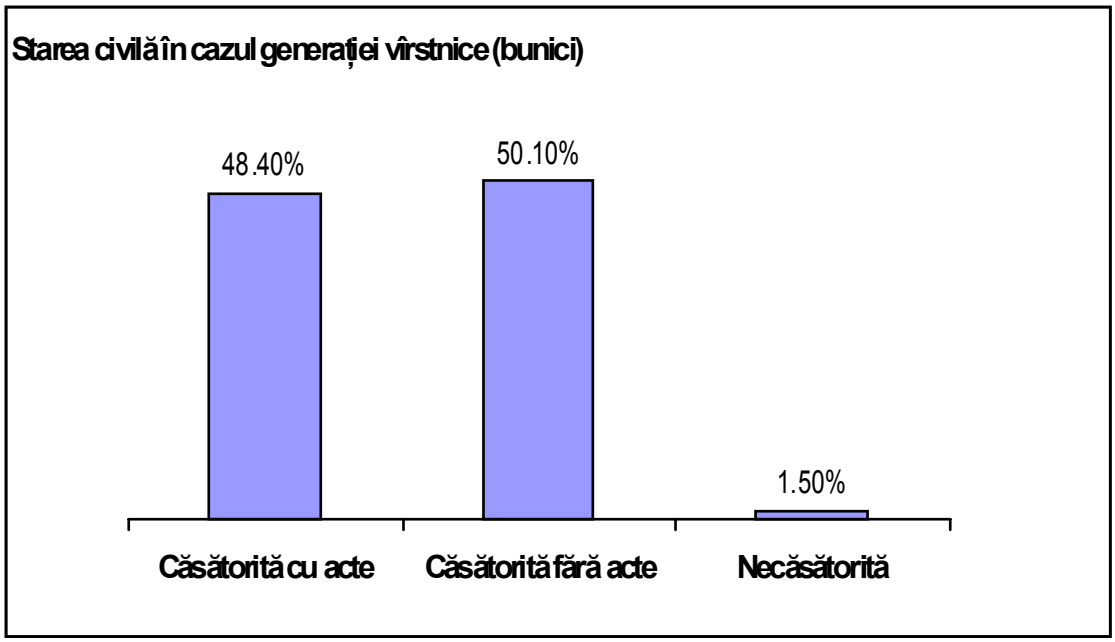

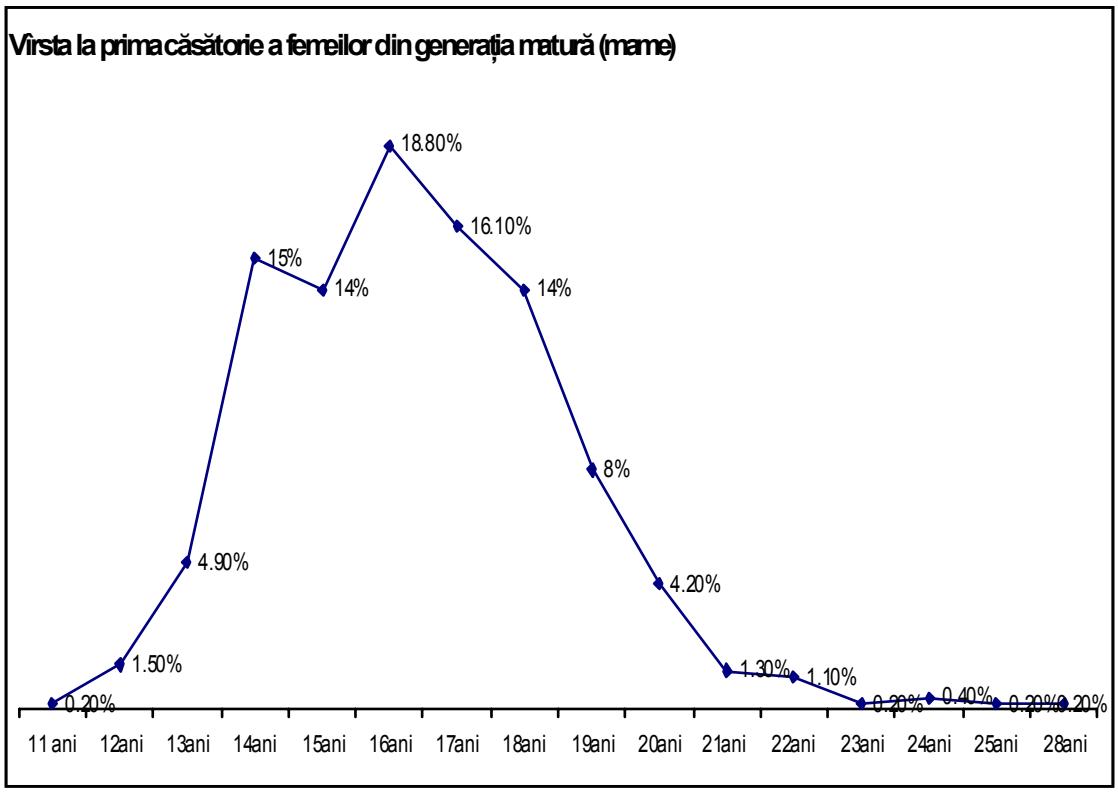
Vîrsta la prima căsătorie a femeilor din generația matură (mame)
18.80%
16.10%
15%
14%
14%
8%
4.90%
4.20%
1.50%
1.30%
1.10%
0.40%
0.20%
11 ani
12ani
13ani
14ani
15ani
16ani
17ani
18ani
19ani
20ani
21ani
22ani
23ani
24ani
25ani
28ani

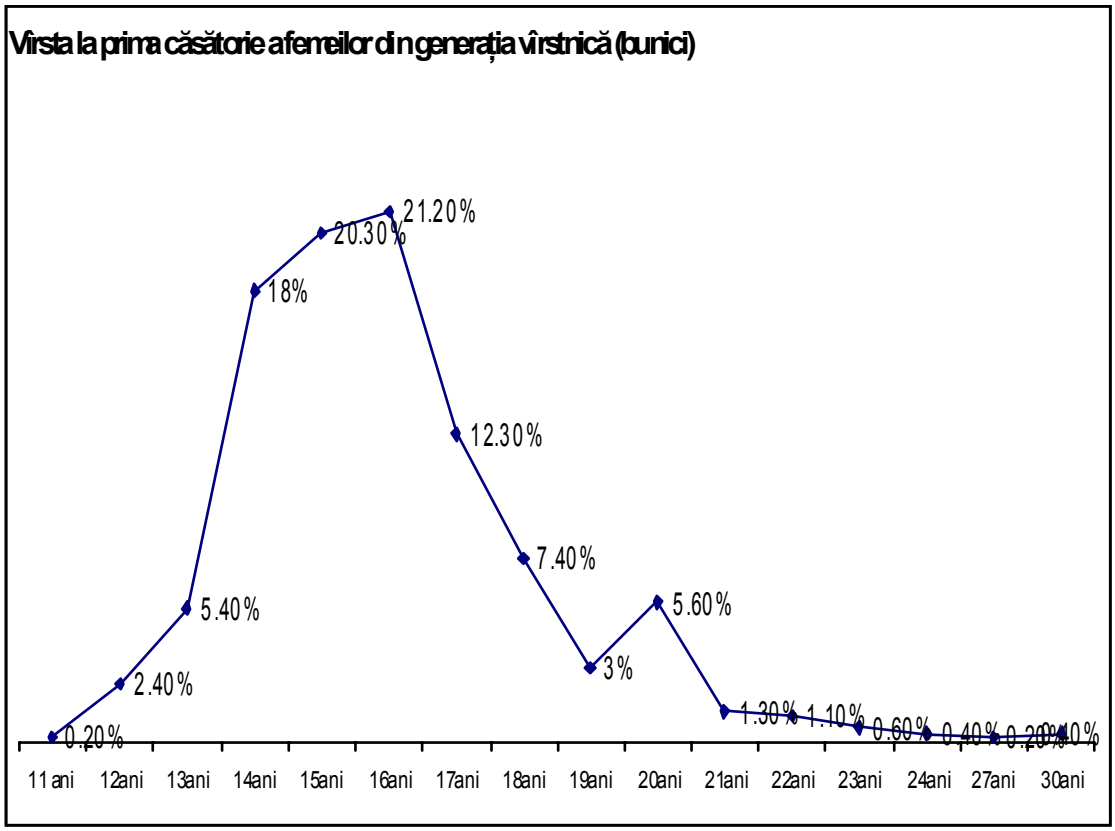
Vîrsta la prima căsătorie a femeilor din generația vîrstnică (bunici)
21.20%
20.30%
18%
12.30%
7.40%
5.60%
5.40%
3%
2.40%
1.30%
1.10%
0.60%
0.40%
0.20%
11 ani
12ani
13ani
14ani
15ani
16ani
17ani
18ani
19ani
20ani
21ani
22ani
23ani
24ani
27ani
30ani

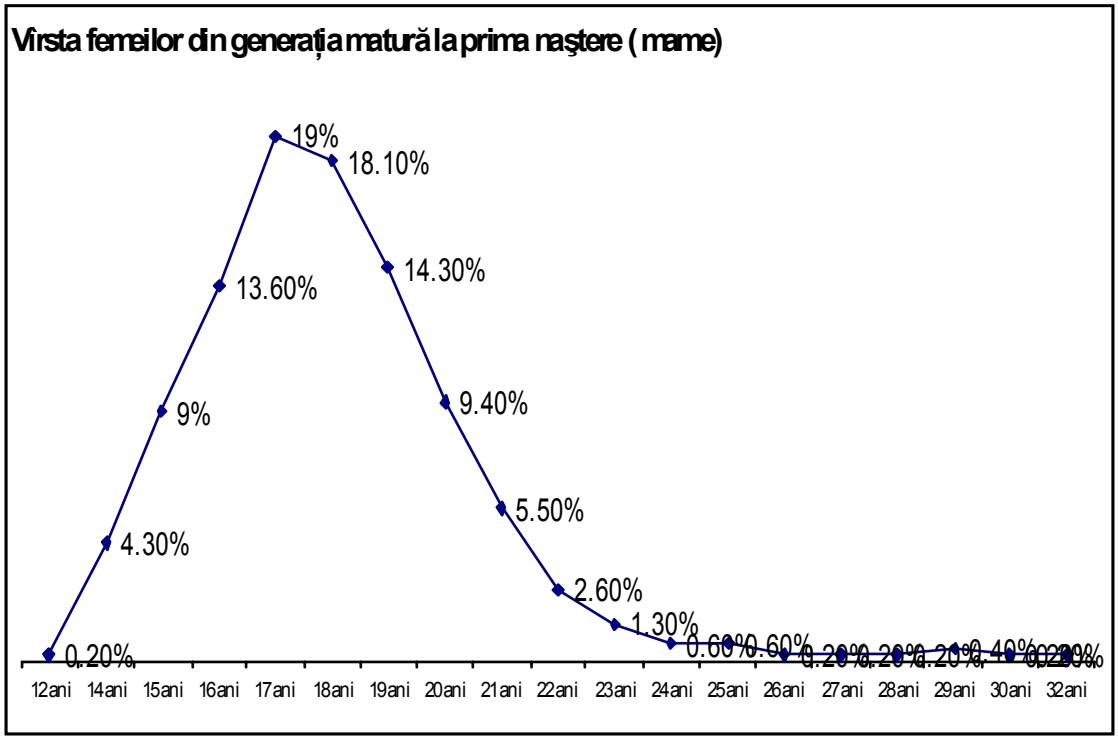
Vîrsta femeilor din generația matură la prima naştere (mame)
19%
18.10%
14.30%
13.60%
9.40%
9%
5.50%
4.30%
2.60%
1.30%
0.20%
12ani 14ani 15ani 16ani 17ani 18ani 19ani 20ani 21ani 22ani 23ani 24ani 25ani 26ani 27ani 28ani 29ani 30ani 32ani

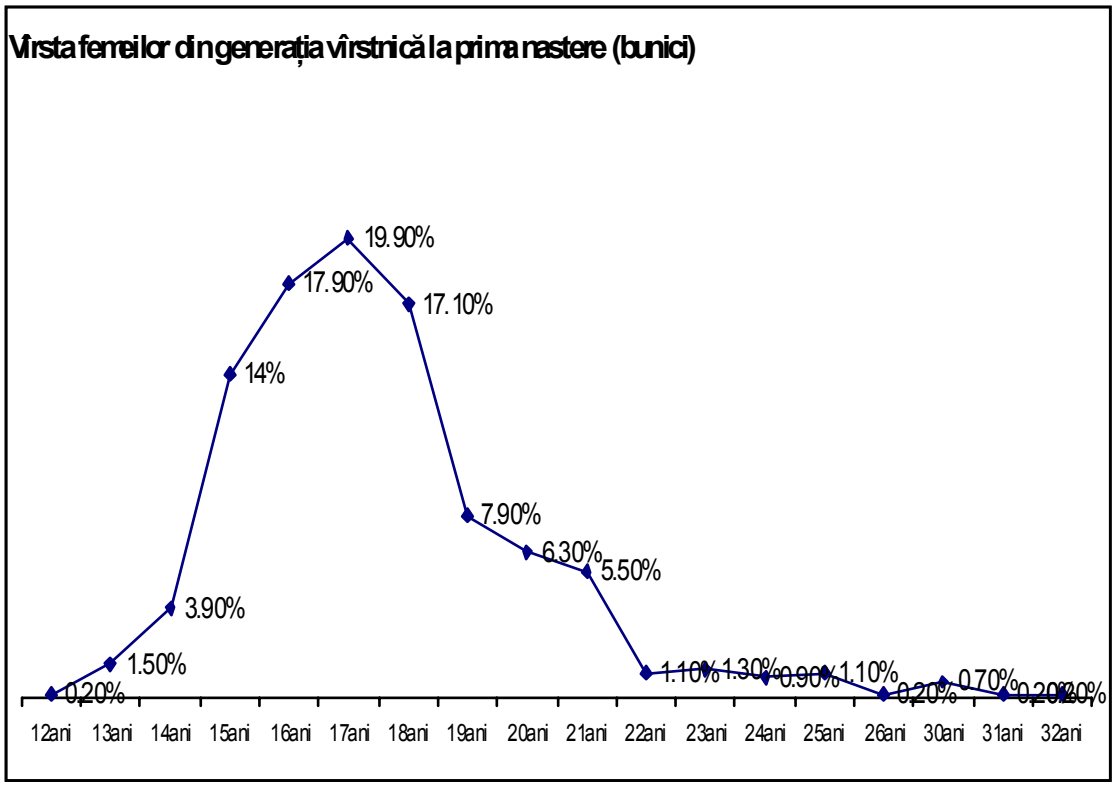
Vîrsta femeilor din generația vîrstnică la prima nastere (bunici)
19.90%
17.90%
17.10%
14%
7.90%
6.30%
5.50%
3.90%
1.50%
0,20%
12ani 13ani 14ani 15ani 16ani 17ani 18ani 19ani 20ani 21ani 22ani 23ani 24ani 25ani 26ani 30ani 31ani 32ani

VII. CĂSĂTORIE ŞI SARCINĂ: FETELE ÎNTRE 12 ŞI 18 ANI

Dintre fetele dvs. cu vîrsta între 12 şi 18 ani este vreuna căsătorită (cu sau fără acte) ?

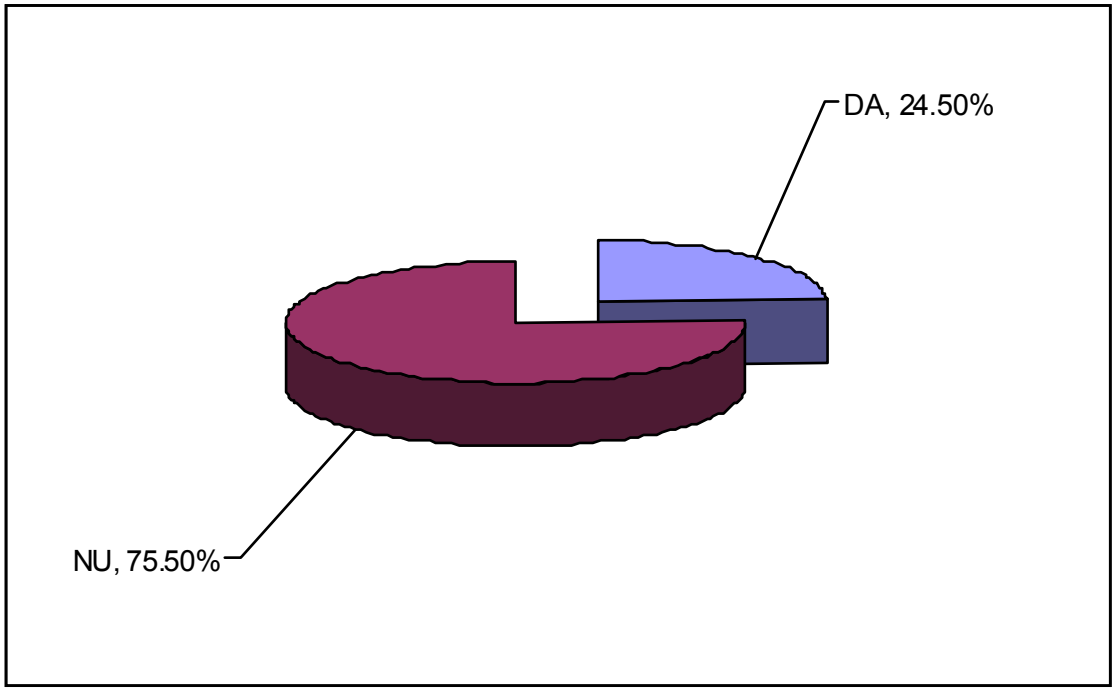

[Dacă are fete căsătorite] **Cîte?**

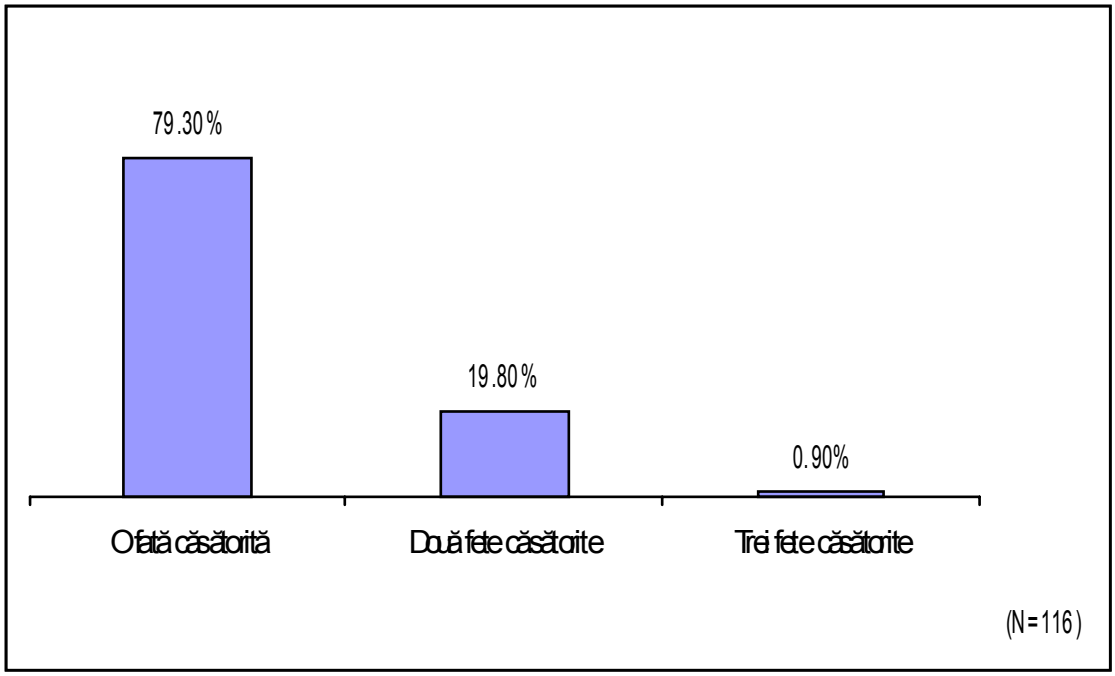

Dintre fetele dvs. cu vîrsta între 12 şi 18 ani a născut vreuna ?

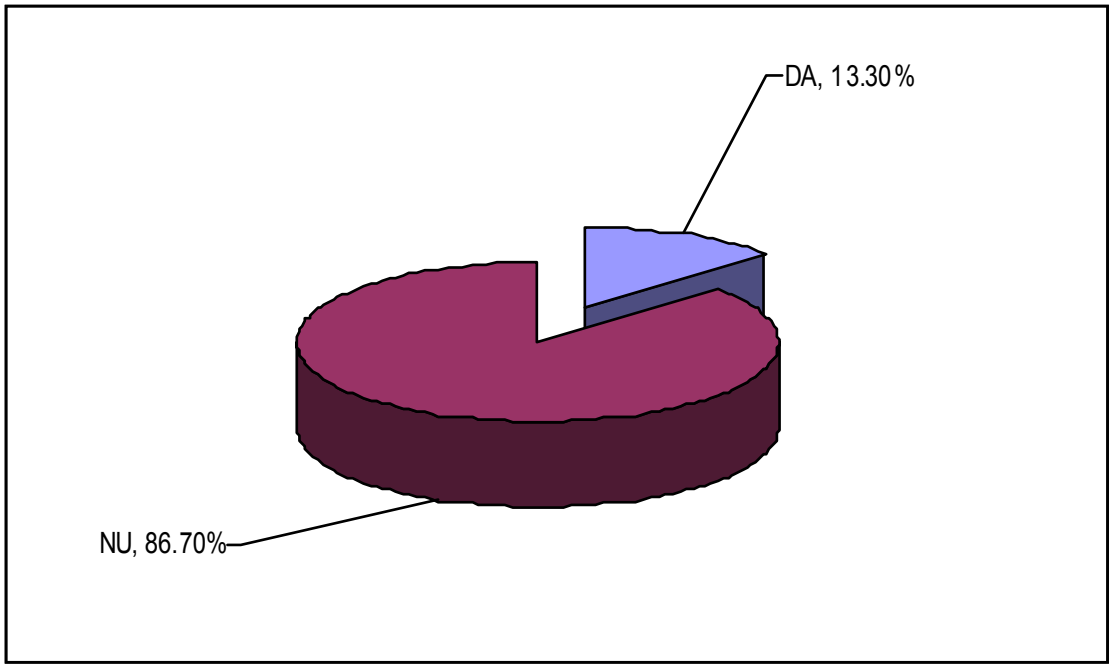

[În cazul fetelor care au născut] **Număr de naşteri:**

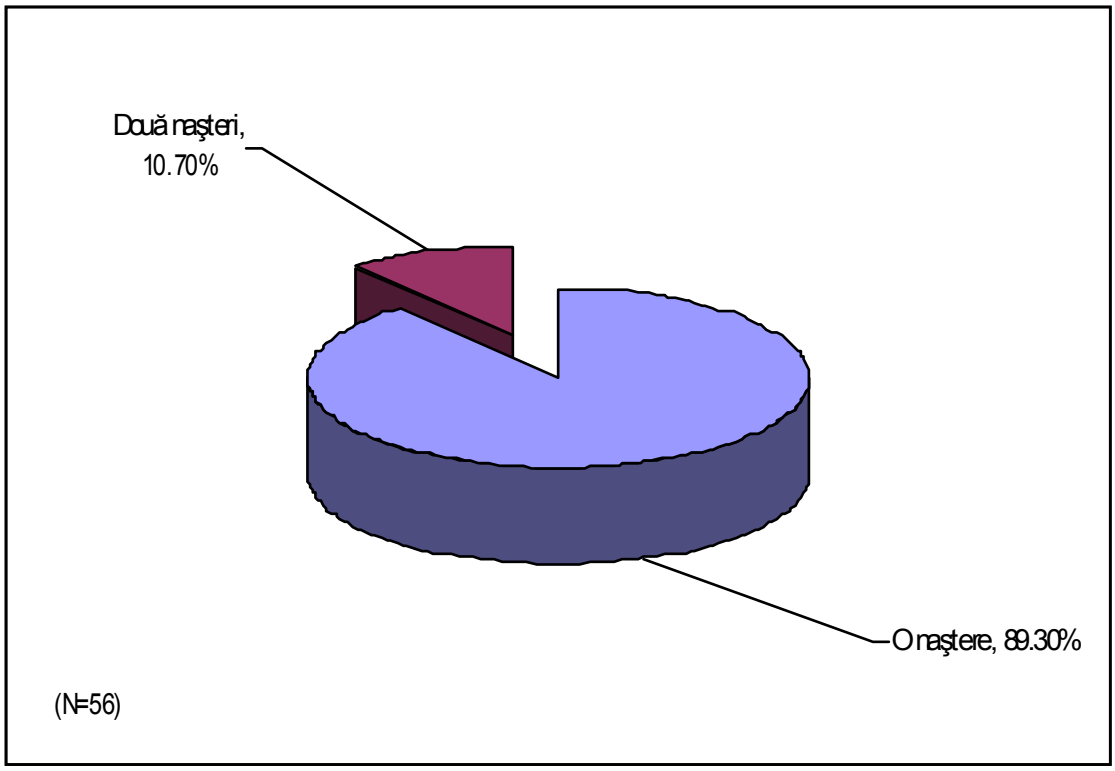

Dintre fetele dvs. cu vârsta între 12 şi 18 ani a apelat vreuna la avort până în prezent?

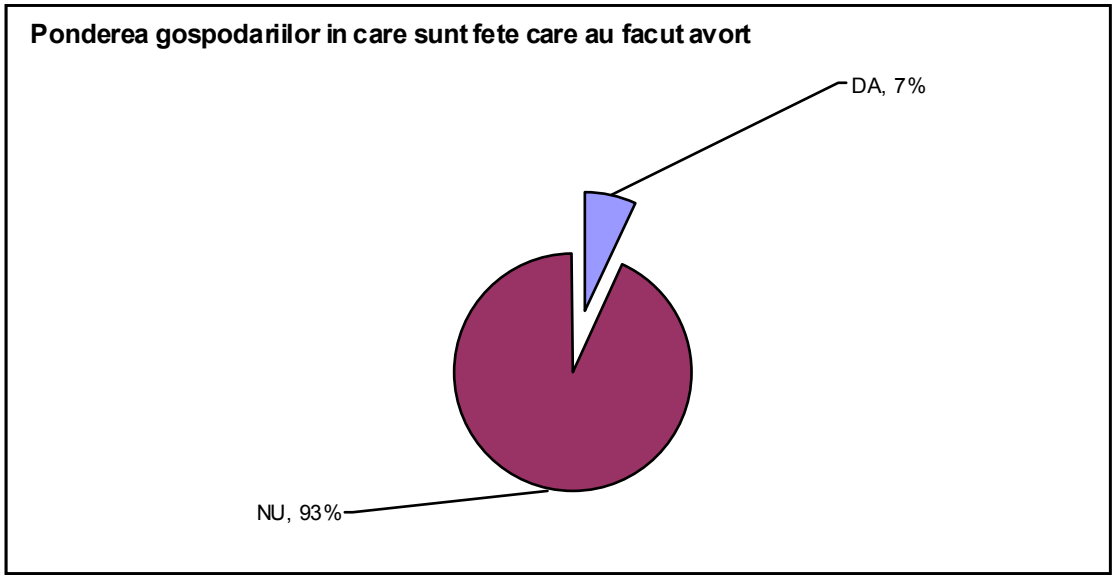

VIII. METODE CONTRACEPTIVE

Ați auzit de metodele de contracepție, metode pentru a nu mai avea copii, pentru a evita sarcinile nedorite?

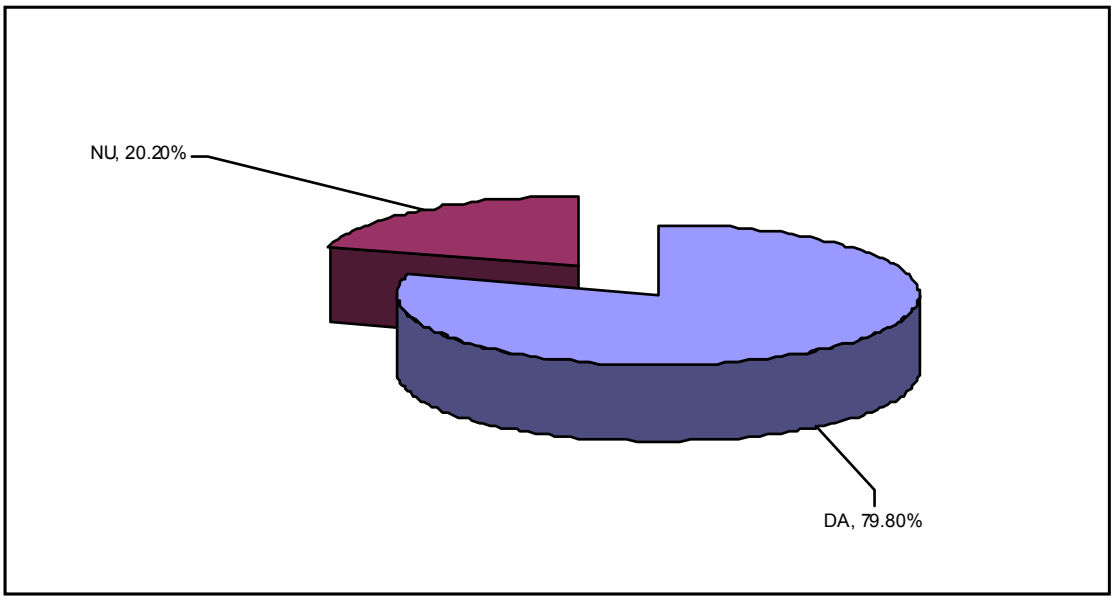

Ce metode de contracepție cunoașteți?

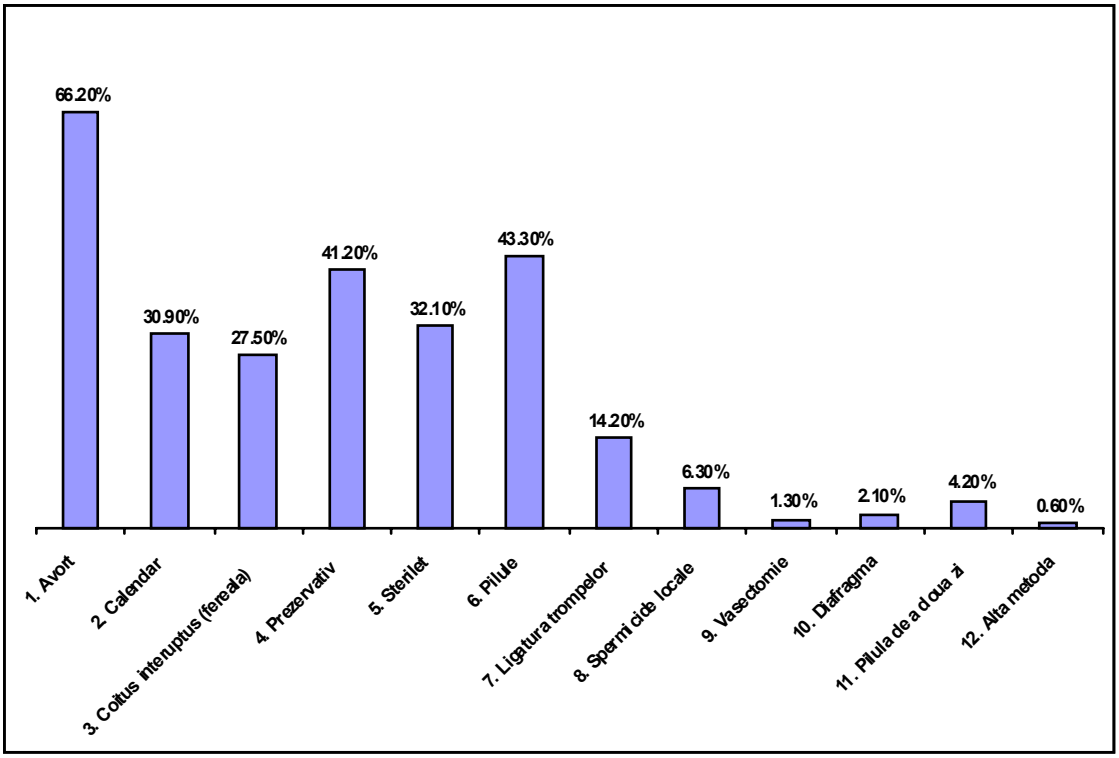

Aţi folosit vreodată o metodă contraceptivă?

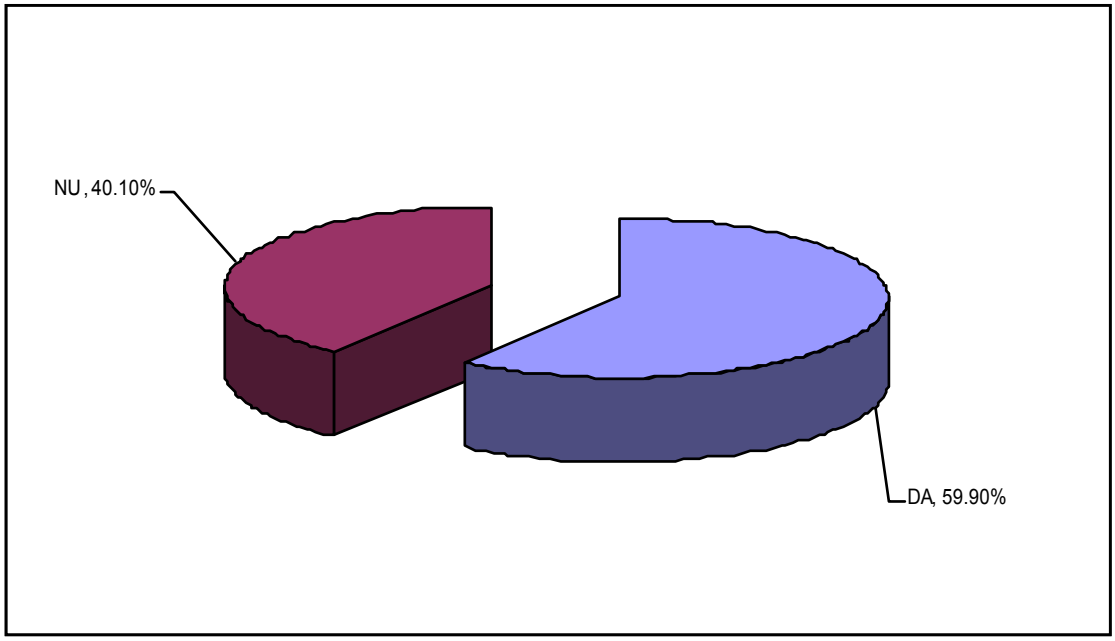

[Dacă a folosit metode contraceptive] **Ce metode contraceptive aţi folosit?**

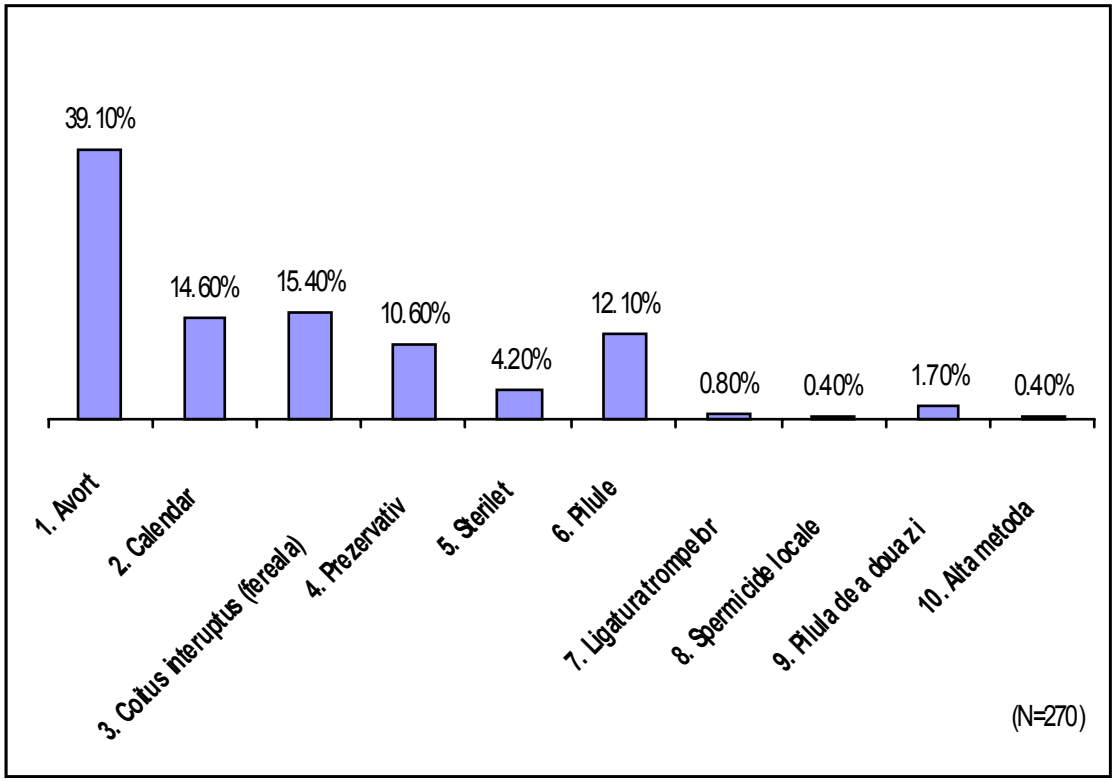
39.10%
14.60%
15.40%
10.60%
4.20%
12.10%
0.80%
0.40%
1.70%
0.40%
1. Avort
2. Calendar
3. Coitus interuptus (fereala)
4. Prezervativ
5. Sterilet
6. Pilule
7. Ligaturatrompelor
8. Spermicide locale
9. Pilula de a doua zi
10. Alta metoda
(N=270)

IX. OPINII DESPRE RELAȚIILE DE GEN

Cine credeți că ar trebui să se ocupe într-o familie de creşterea copiilor?

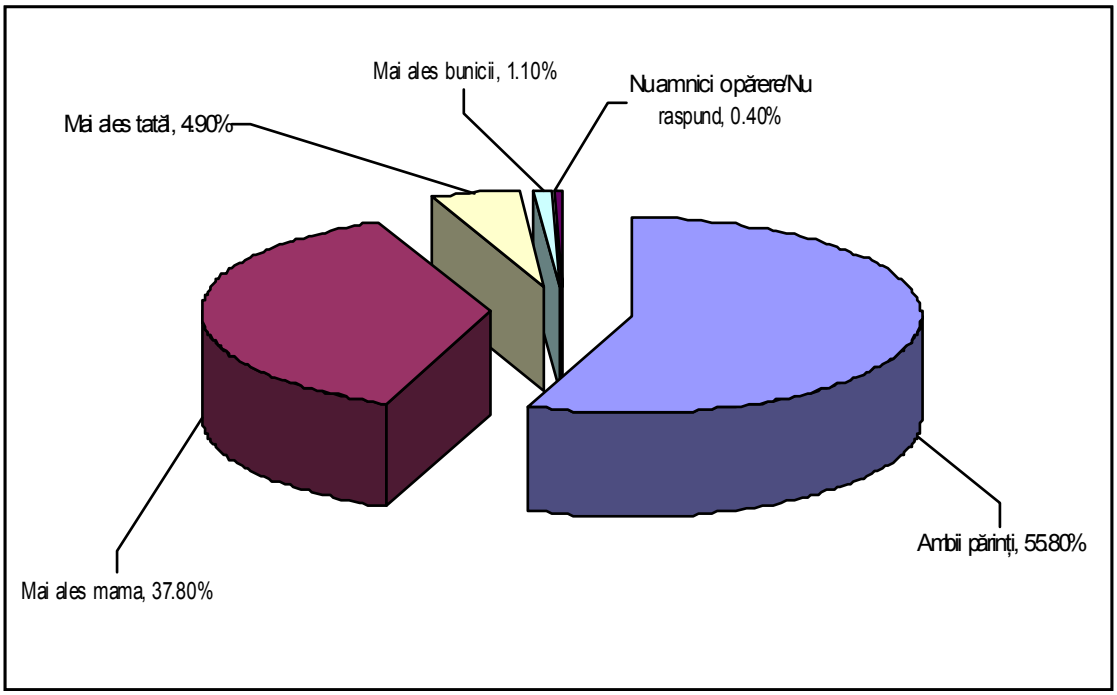

Cine credeți că ar trebui să ia deciziile cele mai importante într-o familie?

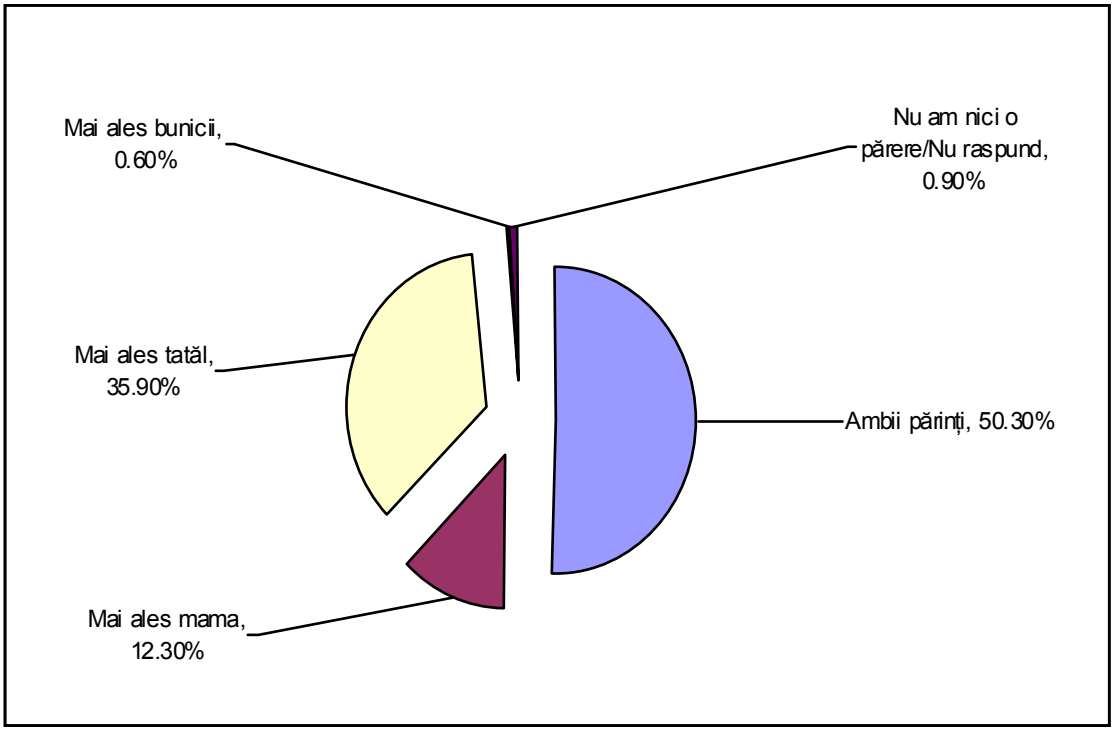

Cine ține banii în familia dvs.?

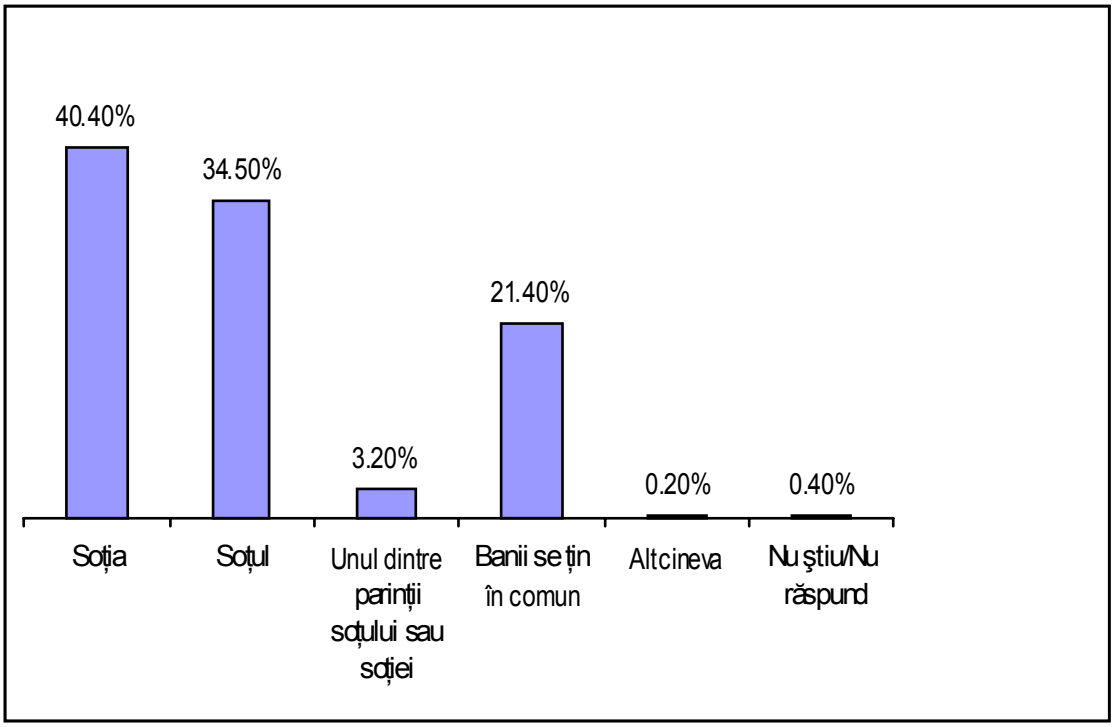

Cine aduce cei mai mulți bani în gospodărie?

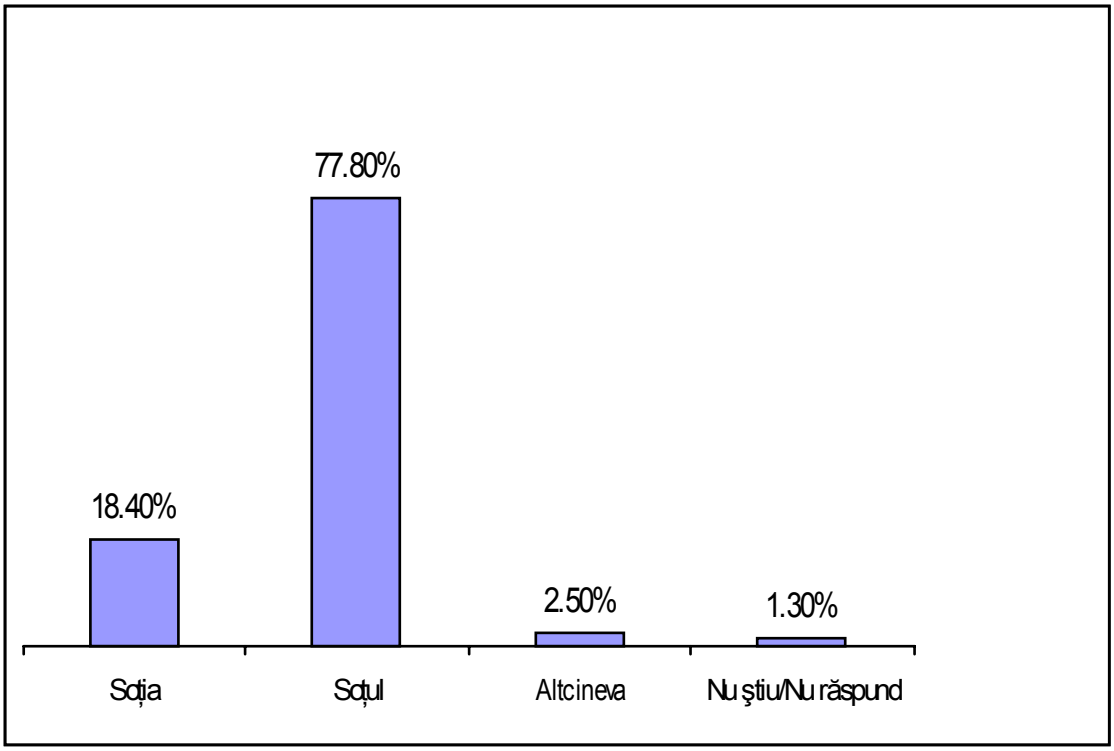

X. OPINII DESPRE CĂSĂTORIE ŞI NAŞTERE

Câți copii e bine să aibă o familie?

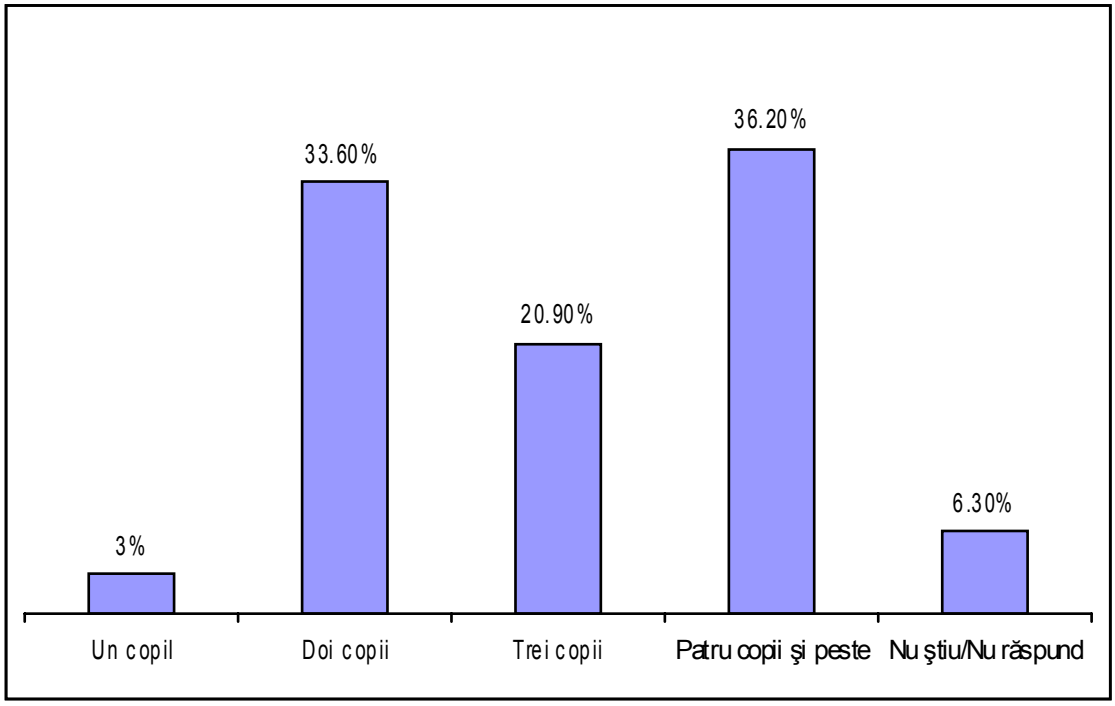

La ce vârstă este potrivit pentru o fată să se căsătorească?

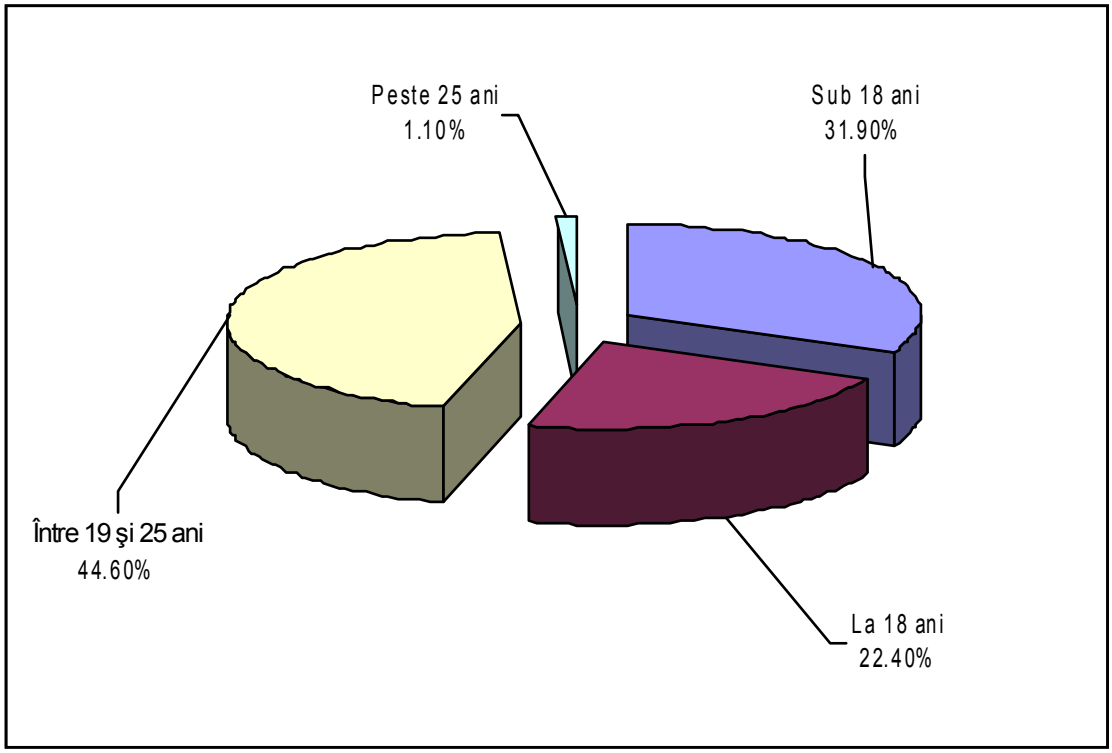

La ce vârstă este potrivit pentru o fată să aibă primul copil?

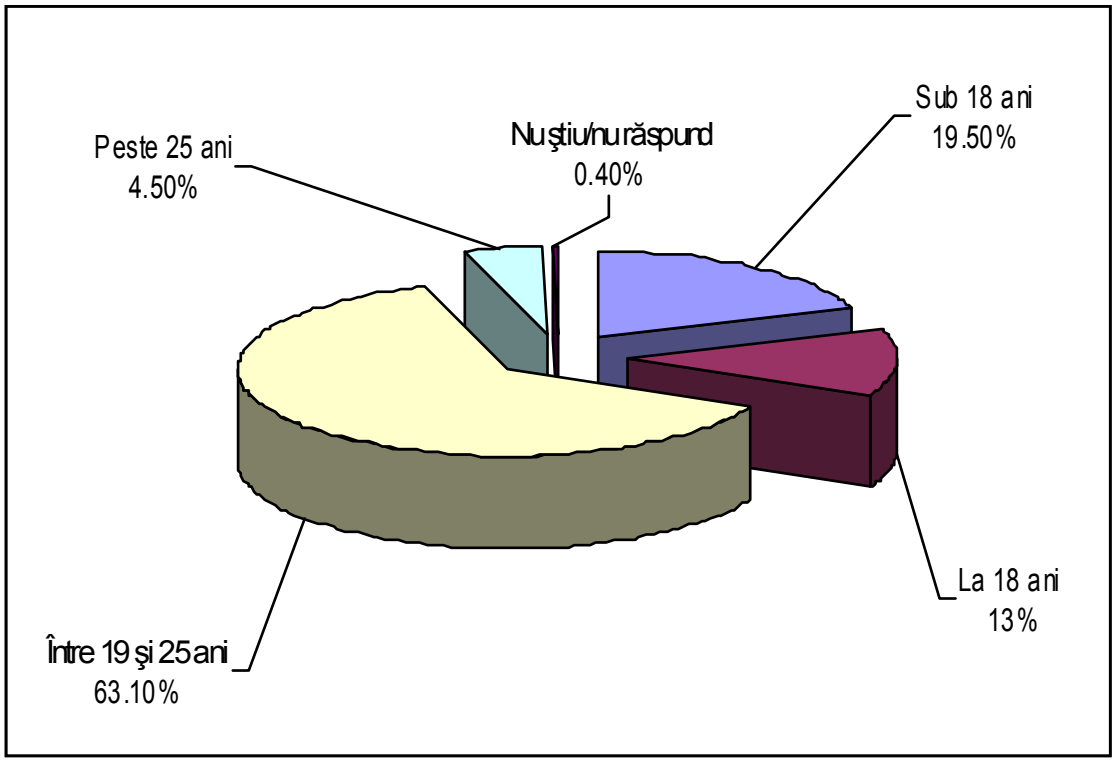

XI. CONSUM CULTURAL

Cât de des vă uitați la televizor?

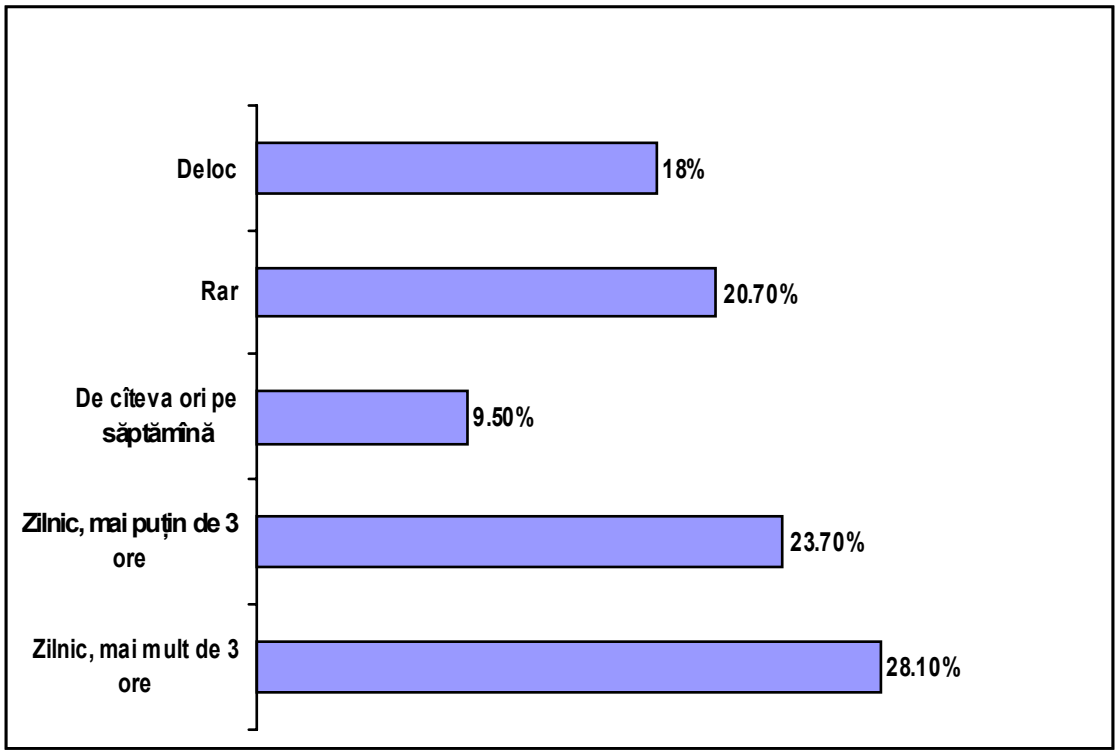

Citiți ziare, reviste?

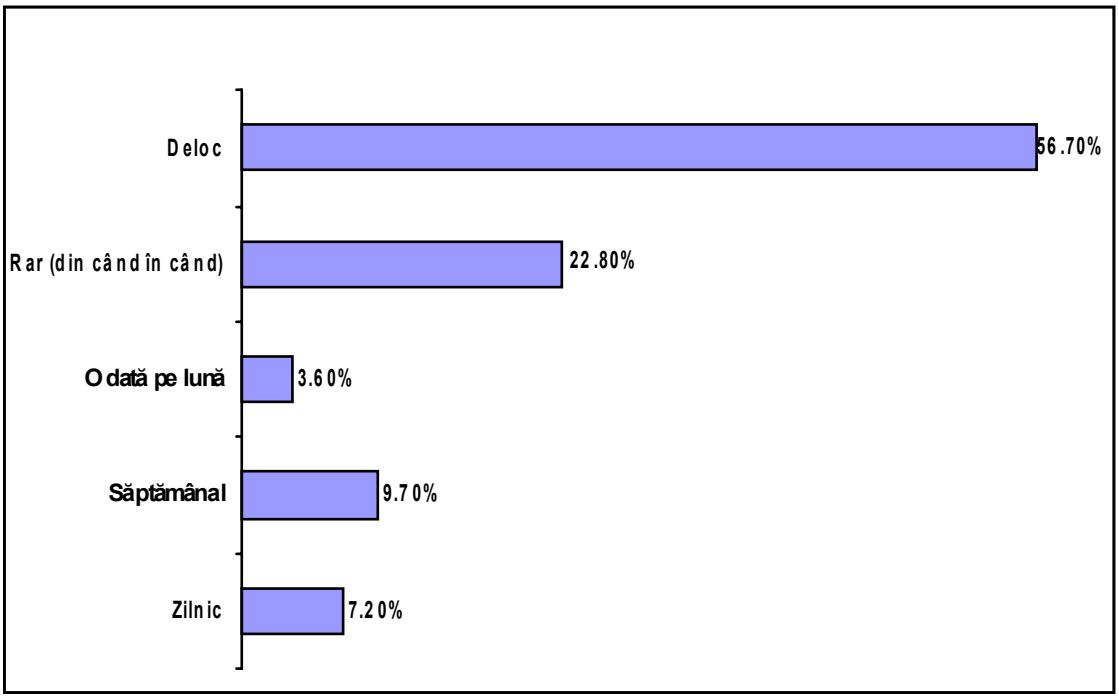

Mergeți la spectacole (teatru, film, concerte)?

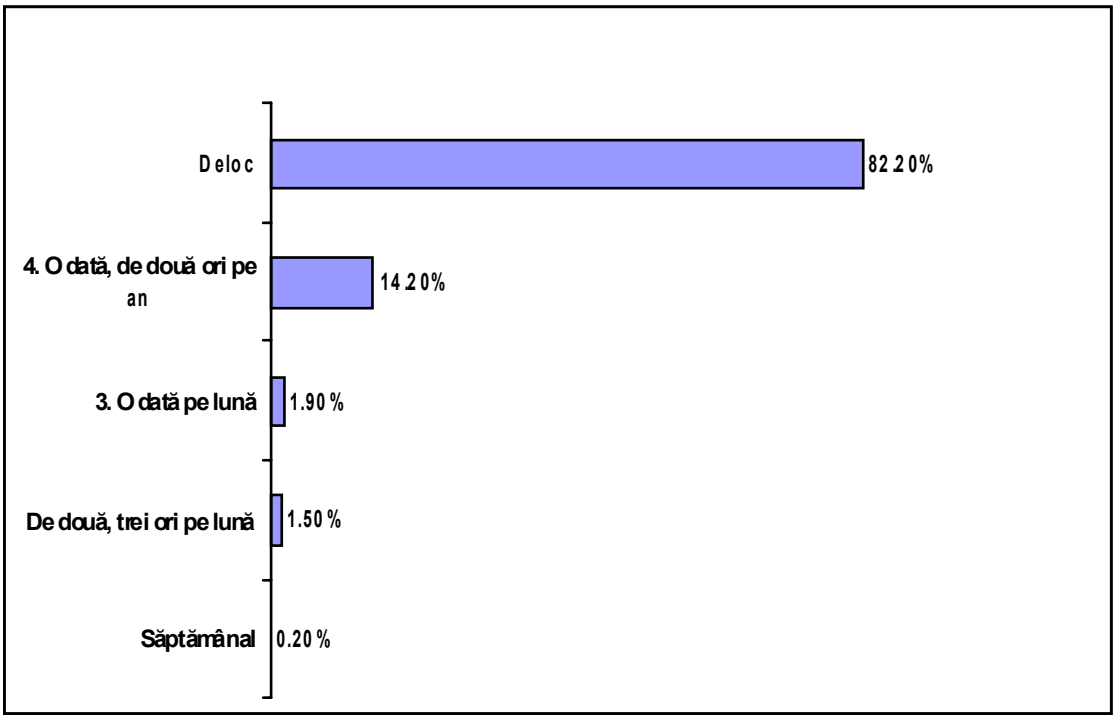

Obişnuiți să citiți (cărți de literatură, beletristică)?

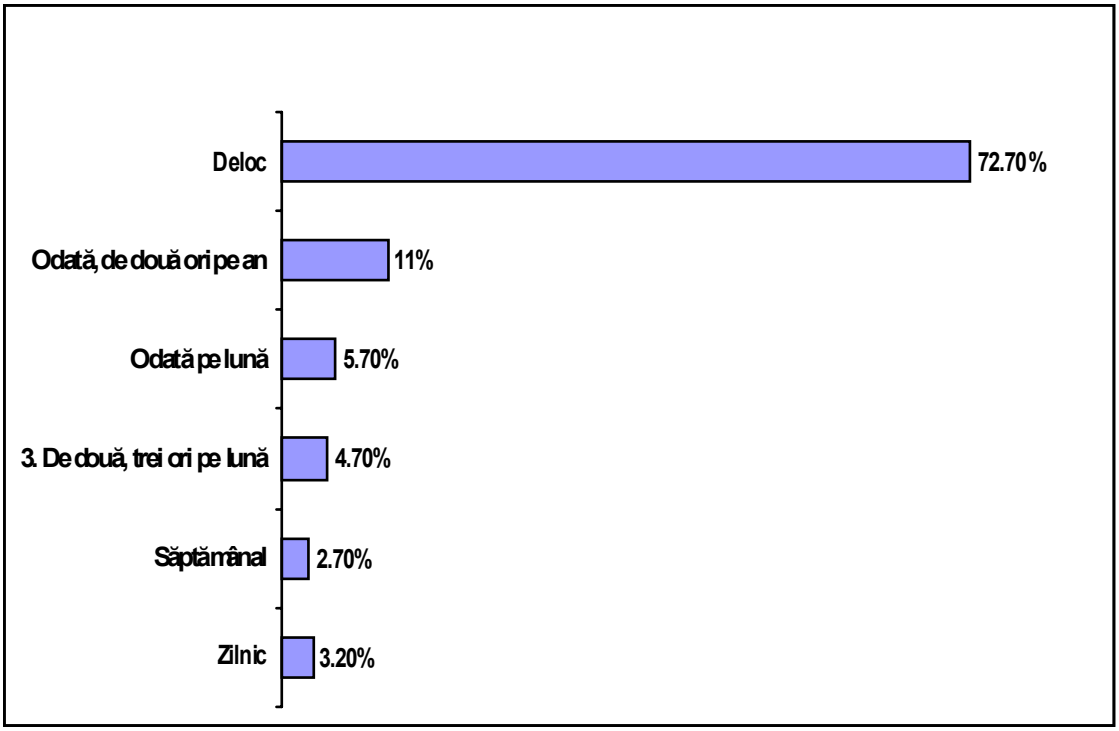

XII. CONCLUZII SI RECOMANDARI

Modelul familial urmat de generaţiile anterioare are o puternică influenţă asupra tipului de relaţie de familie pe care decid să o aibă tinerele roma. Există în acest sens o continuitate, o transmitere intergenerațională a modelului cuplului consensual (mariajul fără acte) ca formă dominantă de relaţie familială în cazul femeilor rome. Putem vorbi de o diminuare a preferinţelor pentru acest tip de căsătorie de la generaţia vârstnică la cea matură, în sensul trecerii de la predominanţa căsătoriei fără acte la predominanţa căsătoriei cu acte, deşi ponderea femeilor rome care se căsătoresc fără acte rămâne ridicată (aproape 40%). Comparativ cu procentul[2] populaţiei feminine a României pe ansamblul său, care preferă căsătoria fără acte (2.6%), procentul corespunzator pentru populaţia feminină roma este de peste 15 ori mai ridicat.

Influenţa modelului familial este manifestă şi în ceea ce priveşte vârsta la prima căsătorie.
Astfel, vârsta medie la prima căsătorie a subiecţilor din eşantion (16.4 ani) este foarte apropriată de vârsta medie la prima căsătorie a mamelor subiecţilor intervievaţi (16 ani). Comparaţia cu datele din eşantionul naţional al cercetării *Barometru de gen* ne arată că femeile rome se căsătoresc în medie cu 4 ani mai devreme decât femeile din România în general (vârsta medie la prima căsătorie pe eşantionul naţional este de 20.5 ani în cazul femeilor).

Pentru a verifica ipotezele pe care ni le-am propus la debutul cercetării am realizat un model de regresie având ca variabilă dependentă *vârsta subiecţilor la prima căsătorie*, iar ca variabile independente *vârsta mamei la prima căsătorie*, *nivelul de educaţie al subiecţilor*, *numărul de copii al subiecţilor* şi *venitul pe gospodărie*.

În tabelul de mai jos sunt prezentate rezultatele analizei de regresie:

Coeficienţii β standardizaţi pentru regresia liniară cu variabila dependentă *vârsta la prima căsătorie*	
Vârsta mamei la prima căsătorie	.384
Numărul de clase absolvite	.100
Venitul gospodăriei	.127
Numărul de copii	-.175

N=473, R^2=.215, Sig.F=.000, Durbin-Watson =1.783

Din tabel se poate observa că vârsta la prima căsătorie a subiecţilor corelează pozitiv cu vârsta mamei la prima căsătorie, numărul de clase absolvite şi venitul gospodăriei. Altfel spus, cu cât vârsta mamei la prima căsătorie, numărul de clase absolvite şi venitul gospodăriei sunt mai ridicate, cu atât este mai probabil ca vârsta subiecţilor la prima căsătorie să fie mai ridicată. Invers, se poate spune că vârsta subiecţilor la prima căsătorie tinde să scadă odată cu descreşterea vârstei mamei la prima căsătorie, a numărului de clase absolvite şi a venitului gospodăriei.

Corelează în mod negativ cu vârsta la prima căsătorie predictorul *numărul de copii*. Cu cât vârsta la prima căsătorie este mai ridicată, cu atât numărul copiilor este mai mic. În mod invers, cu cât vârsta

[2] Procent rezultat din analiza secundară a bazei de date din Barometrul de gen realizat de Gallup România la cererea Fundaţiei pentru o Societate Deschisă în anul 2000. Baza de date este accesibilă pe Internet la adresa: http://www.gallup.ro/romana/poll_ro/releases_ro/pr030411_ro/pr030411_ro.htm

la prima căsătorie este mai coborâtă, cu atât este mai probabil ca subiecţii să aibă un număr mai ridicat de copii.

Rezultatele analizei confirmă parţial ipotezele iniţiale, în sensul că vârsta la prima căsătorie este rezultatul unui complex de factori asociaţi tradiţionalismului dar şi (într-o mai mică măsură decât ne-am fi aşteptat) constrângerilor economice. Determinantul cel mai important al vârstei la prima căsătorie este vârsta mamei la prima căsătorie, ceea ce sugerează că modelul familial este predictorul cel mai puternic al comportamentului marital al tinerelor roma.

Dimensiunile relativ reduse ale eşantionului şi faptul că acesta a fost construit ca un eşantion de disponibilitate nu ne permit să facem inferenţe categorice asupra profilului gospodăriilor în care există fete căsătorite care au vârsta cuprinsă între 12 şi 18 ani. Cu toate acestea pentru unele variabile diferenţele procentuale sau de valori medii între eşantionul total şi subeşantionul gospodăriilor în care există fete căsătorite sugerează unele tendinţe care necesită o verificare prin cercetări ulterioare.

Profilul gospodăriilor în care există fete căsătorite

Variabila	Procentul sau valoarea medie pentru gospodăriile cu fete căsătorite (N=114)	Procentul sau valoarea medie pe total eşantion (N=437)
Numărul mediu de membri în gospodărie	8.54 membri	7.57
Numărul mediu de copii în familia de bază	3.69copii	3.50copii
Venitul mediu pe individ	632678 lei	510221 lei
Soţul aduce cei mai mulţi bani în gospodărie	81.6%	77.8%
Deciziile importante le ia mai ales tatăl	37.7%	35.9%
Creşterea copiilor revine mai ales mamei	41.2%	37.8%
Nu citesc carţi	76.1%	72.7%
Nu citesc ziare sau reviste	63.2%	56.7%
Nu au auzit de mijloacele contraceptive	23.9%	20.2%
Nivelul de şcolaritate este sub învăţământul secundar (8 clase)	72.8%	62.6%
Naţionalitatea declarată este roma	83.2%	76.1%
Cunoaşte limba romanes	82.5%	73.4%

O diferenţă semnificativă între eşantionul total şi subeşantionul gospodăriilor cu fete căsătorite se înregistrează în ceea ce priveşte venitul mediu, în sensul că valoarea acestuia este mai ridicată în cel de-al doilea caz decât în primul. Acest fapt nu susţine ipoteza iniţială conform căreia căsătoria timpurie este mai probabil să aibă loc în cadrul acelor familii în care deprivarea economică este mai ridicată.

Argumentele în favoarea ipotezei tradiţionaliste prevalează în măsura în care este mai probabil ca fetele să se căsătorească timpuriu în gospodăriile în care naţionalitatea declarată este roma, limba vorbită este romani, numărul membrilor în gospodărie şi al copiilor în familia de bază este mai mare. Tot în registrul argumentelor care favorizează ipoteza tradiţionalismului în explicarea comportamentului marital se înscrie şi probabilitatea mai ridicată ca fetele roma care se căsătoresc timpuriu să aparţină unor gospodării în care deciziile importante sunt luate unilateral de către barbat,

care este şi principalul susţinator financiar al familiei, mama având doar rolul creşterii şi socializării copiilor.

Este mai probabil ca fetele roma care se căsătoresc timpuriu să se afle în familii în care educaţia mamei este mai scazută (sub 8 clase), consumul cultural este cvasiabsent şi lipseşte informaţia legată de utilizarea mijloacelor contraceptive.

Procentul gospodăriilor în care există cel puţin o fată cu vârsta cuprinsă între 12 şi 18 ani căsătorită este de 24.5%. Este de remarcat faptul că toate fetele subiecţilor din eşantion care s-au căsătorit înaintea vârstei de 18 ani au întrerupt şcoala înaintea de încheierea ciclului secundar. Dincolo de consecinţele psihologice negative asupra copilului pus în situaţia de a se adapta unei maturizări precoce şi rapide, căsătoria timpurie diminuează în mod drastic şansele de integrare profesională a fetelor roma. Căsătoria precoce a tinerelor roma le pune pe acestea în situaţia de dublă discriminare, manifestată deopotrivă pe dimensiunea etnică şi pe cea de gen. Această situaţie de dublă discriminare contribuie în mod semnificativ la excluziunea femeii rome de pe piaţa muncii, rezervându-i acesteia, în cele mai multe cazuri, rolul de casnică, responsabilă cu muncile domestice şi creşterea copiilor.

Deşi nu există diferenţe semnificative, vârsta medie considerată optimă pentru căsătorie de către mamele care au cel puţin o fată căsătorită precoce este mai scazută (17.9 ani) decât în cazul mamelor care nu au fete căsătorite precoce (18.3 ani). Acceaşi situaţie se înregistrează şi în cazul vârstei considerată optimă pentru prima naştere. Astfel, în cazul mamelor care au o fată cu vârsta între 12 şi 18 ani căsătorită, vârsta considerată optimă pentru naştere este de 19.8 ani, în timp ce în cazul mamelor care nu au fete căsătorite în intervalul de vârstă menţionat, vârsta considerată optimă pentru naştere este de 20.2 ani.

Ca şi căsătoria timpurie, sarcina timpurie pare să urmeze îndeaproape influenţa modelului familial, deşi există o uşoară creştere a vârstei medii la prima naştere în cazul generaţiei mature (18 ani) comparativ cu cea vârstnică (17.5 ani).

Ca şi intenţie se poate constata că vârsta medie considerată optimă pentru mariaj în cazul fetelor rome este cea a majoratului. Nu putem şti însă dacă această intenţie declarată a mamelor rome care au o minoră căsătorită este un efect al dorinţei de a da operatorului de interviu un răspuns dezirabil social. În ciuda faptului că subiecţii proiectează un optim al căsătoriei fetelor la vârsta majoratului, este posibil ca influenţa comunităţii sau apariţia unor evenimente în plan personal să schimbe în unele cazuri această decizie, în sensul micşorării vârstei la prima căsătorie sub vârsta majoratului.

Pentru diminuarea fenomenului căsătoriei timpurii în cazul fetelor roma se poate interveni pe mai multe direcţii. Cea mai importantă dintre acestea o reprezintă schimbarea modelelor familiale de referinţă, schimbare care se poate realiza, la rândul său, pe mai multe căi. Este importantă promovarea la nivelul comunităţilor de romi în care căsătoria timpurie este frecventă a femeilor rome care s-au căsătorit după vârsta majoratului şi au înregistrat succes şcolar şi profesional. Femeile rome din această categorie pot deveni figuri de referinţă prin promovarea lor în poziţii de mediator şcolar, cadru didactic sau, de ce nu, consilier marital. O a doua direcţie constă în introducerea unor consultaţii gratuite de consiliere maritală în cadrul şcolii pentru fetele peste 13, 14 ani. Fetele care s-au căsătorit totuşi înaintea vârstei de 18 ani ar putea beneficia de consiliere din partea psihologului şcolar, în sensul diminuării consecinţelor negative pe care le implică adaptarea

la rolul de persoană matură. Pe lângă acest tip de consiliere, psihologul şcolar ar putea avea şi rolul de a motiva fetele rome care s-au căsătorit timpuriu în a-şi continua şcoala.

În concluzie, pentru diminuarea fenomenului căsătoriei timpurii în comunităţile de romi este necesară introducerea consilierii maritale în şcolile cu un procent mare de elevi romi şi a consilierii psihologice şi educaţionale pentru atenuarea efectelor negative ale mariajului timpuriu.

Căsătoria timpurie se explică în parte prin cultura închisă specifică unor comunităţi de romi segregate rezidenţial, comunităţi care tind să reproducă un model familial tradiţional. Desegregarea şcolară în cazul şcolilor şi claselor cu un procent ridicat de elevi romi, prevazuţ de catre Ministerul Educaţiei şi Cercetării[3], ar putea infuenţa, în sensul diminuării, ponderea căsătoriilor timpurii în cazul tinerelor roma. Influenţele din partea altor culturi în ceea ce priveşte comportamentul marital ar putea fi astfel preluate de către unele dintre fetele roma.

Diminuarea fenomenului naşterii timpurii implică o mai bună cunoaştere a metodelor contraceptive. În acest sens, în şcolile cu o pondere ridicată de elevi romi se pot organiza cursuri de educaţie sexuală şi planificare familială. Informaţiile legate de planificarea familială trebuie diseminate şi în rândul mamelor rome, dat fiind faptul că ele sunt principalul actor în ceea ce priveşte educaţia sexuala a fetelor. Existenţa unor cabinete de planning familial în apropierea sau în şcolile frecventate de către un număr ridicat de elevi romi (în special în comunităţile în care căsătoria şi naşterea timpurie sunt frecvente) ar putea contribui la diminuarea fenomenului naşterii timpurii.

[3] Prin notificarea nr. 29323/20.04.2004.

ANEXA 1: CHESTIONARUL

Număr de intrare chestionar
(nu se completează de operator)

CHESTIONAR

Număr chestionar

Localitatea:.....Judetul.....
Nume operator: .....Ziua interviului:…….…..Ora:……..…

Bună ziua. Mă numesc .... şi împreună cu colegii mei de la Centrul Educaţia 2000+ realizăm un studiu despre viaţa de familie. Am dori să vă punem câteva întrebări despre viaţa dvs. în general, despre ceea ce vă preocupă în mod deosebit în familie, despre creşterea copiilor.

I. MODEL FAMILIAL, ECONOMIC, CUTURAL

1. **Care este numărul membrilor gospodăriei dvs. (*cei care locuiesc împreună în aceeaşi gospodărie, au menaj comun*): *(Se completează pe linia punctată)* …….……..……..……...**

2. Gospodăria dvs. se compune din: ***(coduri multiple - se încercuiesc toate cifrele care corespund situaţiei subiectului respondent şi se completează linia punctată)***

1. Cuplu subiect (câţi? …….) ***(E singură sau împreună cu soţul / partenerul)***
2. Parintii sotului (câţi? …….)
3. Parintii sotiei (câţi? …….)
4. Bunicii sotului (câţi? …….)
5. Bunicii sotiei (câţi? …….)
6. Copii (câţi? …….)
7. Nora/Ginere (câţi? …….)
8. Nepoti de copii (câţi? …….)
9. Frati / Surori (câţi? …….)
10. Cumnaţi(e) (câţi? …….)
11. Nepoţi de fraţi (câţi? …….)
12. Alţii (câţi? …….)

(inclusiv cei aflaţi în armată, închisoare, la orfelinat)
TOTAL ……. persoane

3. Numărul copiilor din gospodăria dvs. sub 18 ani este de:*(Se completează pe linia punctată)*……..……..……..……..……..……..……..……..……..……

4. Numărul fetelor dvs. cu vârsta între 12 şi 18 ani este de*:(Se completează pe liniile punctate)* **……..**

1. Fata 1: vârsta.....
2. Fata 2: vârsta.....
3. Fata 3: vârsta.....
4. Fata 4: vârsta.....
5. Fata 5: vârsta.....
6. Fata 6: vârsta.....
7. Fata 7: vârsta.....
8. Fata 8: vârsta.....

TOTAL fete între 12 şi 18 ani …….

5. Câte dintre fetele dvs. merg în prezent la şcoală?*: (Se completează pe linia punctată)* **……...**

6. Starea civilã a dvs.: ***(Se încercuieşte un singur răspuns)***
1. Cãsãtorită cu acte
2. Cãsãtorită fãrã acte
3. Necãsãtorită
4. Divorțată
5. Vãduvă
6. Desparțită/ Părăsită

7. Cine credeți că ar trebui să se ocupe într-o familie de creşterea copiilor? ***(Se încercuieşte un singur răspuns)***
Ambii părinți……1
Mai ales mama……2
Mai ales tatăl……3
Mai ales bunicii……4
Nu am nici o părere……5
Nu răspund……0

8. Cine credeți că ar trebui să ia deciziile cele mai importante într-o familie? ***(Se încercuieşte un singur răspuns, cifra corespunzătoare acestuia)***
Ambii părinți……1
Mai ales mama……2
Mai ales tatăl……3
Mai ales bunicii……4
Nu am nici o părere……5
Nu răspund……0

9. Cine ține banii în familia dvs.? ***(Se încercuieşte un singur răspuns, cifra corespunzătoare acestuia)***
Eu ……1
Soțul meu ……2
Unul dintre părinții mei sau ai soțului ……3
Banii se țin în comun……4

Altcineva – cine? 5
Nu ştiu/ nu răspund 0

10. Cine aduce cei mai mulţi bani în gospodărie? ***(Se încercuieşte un singur răspuns)***
Eu ……1
Soţul meu ……2
Altcineva – cine? 3
Nu ştiu/ nu răspund 0

11. Câţi copii e bine să aibă o familie? ***(Se completează pe linia punctată)*** **……**

12. La ce vârstă este potrivit pentru o fată să se căsătorească? ***(Se completează pe linia punctată)*** **……**

13. La ce vârstă este potrivit pentru o fată să aibă primul copil? ***(Se completează pe linia punctată)*** **……**

14. Cât de des vă uitaţi la televizor? ***(Se încercuieşte un singur răspuns)***
1. Zilnic, mai mult de 3 ore pe zi
2. Zilnic, mai puţin de 3 ore pe zi
3. De câteva ori pe săptămână
4. Rar
5. Deloc

15. Citiţi ziare, reviste? : ***(Se încercuieşte un singur răspuns)***
1. Zilnic
2. Săptămânal
3. O dată pe lună
4. Rar (din când în când)
5. Deloc

16. Mergeţi la spectacole (teatru, film, concerte)? : ***(Se încercuieşte un singur răspuns)***
1. Săptămânal
2. De două, trei ori pe lună
3. O dată pe lună
4. O dată, de două ori pe an
5. Deloc

17. Obişnuiţi să citiţi (cărţi de literatură, beletristică)? : ***(Se încercuieşte un singur răspuns)***
1. Zilnic
2. Săptămânal
3. De două, trei ori pe lună
4. O dată pe lună
5. O dată, de două ori pe an
6. Deloc

II. CĂSĂTORIE ŞI SARCINĂ

18. Vârsta dvs. la prima căsătorie (inclusiv căsătoria fără acte, concubinajul): ***Se completează pe linia punctată)*** **…….……..……..……...**

19. Vârsta dvs. la prima naştere: ***(Se completează pe linia punctată)*** **…….……..……..…….**

20. Vârsta mamei dvs. la prima căsătorie (inclusiv căsătoria fără acte, concubinajul): ***(Se completează pe linia punctată)*** **…….……..……..……...**

21. Vârsta mamei dvs. la prima naştere: ***(Se completează pe linia punctată)*** **…….……..……**

22. Mama dvs. a fost: ***(Se încercuieşte un singur răspuns)***
1. Căsătorită cu acte
2. Căsătorită fără acte
3. Necăsătorită
0. Nu ştiu/ nu răspund

23. Dintre feletele dvs. cu vârsta între 12 şi 18 ani este vreuna căsătorită (cu sau fără acte)? ***(Se încercuieşte codul corespunzător şi se completează pe linia punctată)***

1. Da. Câte? .....
2. Nu. [*Treci la întrebarea 25***]**

24. La ce vârstă s-a căsătorit (s-au căsătorit) fata (fetele) dvs.? ***(Se încercuieşte codul corespunzător şi se completează pe linia punctată)***

1. Fata 1: vârsta.....
2. Fata 2: vârsta.....
3. Fata 3: vârsta.....
4. Fata 4: vârsta.....
5. Fata 5: vârsta.....
6. Fata 6: vârsta.....

25. Dintre fetele dvs. cu vârsta între 12 şi 18 ani a născut vreuna? ***(Se încercuieşte codul corespunzător şi se completează pe linia punctată)***
1. Da. Câte.....?
2. Nu. [*Treci la întrebarea 27***]**

26. Vârsta la prima naştere şi numărul de naşteri ale fetelor dvs. între 12 şi 18 ani:

1. Fata 1: vârsta la prima naştere.....Număr de naşteri.....
2. Fata 2: vârsta la prima naştere.....Număr de naşteri.....
3. Fata 3: vârsta la prima naştere.....Număr de naşteri.....
4. Fata 4: vârsta la prima naştere.....Număr de naşteri.....
5. Fata 5: vârsta la prima naştere.....Număr de naşteri.....
6. Fata 6: vârsta la prima naştere.....Număr de naşteri.....

27. Dintre fetele dvs. cu vârsta între 12 şi 18 ani a apelat vreuna la avort până în prezent? ***(Se încercuieşte codul corespunzător şi se completează pe linia punctată)***
1. Da. Câte.....?
2. Nu. [*Treci la întrebarea 29***]**

28. Vârsta la primul avort şi numărul de avorturi ale fetelor dvs. între 12 şi 18 ani:

1. **Fata 1: vârsta la prima avort.....Număr de avorturi.....**
2. **Fata 2: vârsta la prima avort.....Număr de avorturi.....**
3. **Fata 3: vârsta la prima avort.....Număr de avorturi.....**
4. **Fata 4: vârsta la prima avort.....Număr de avorturi.....**
5. **Fata 5: vârsta la prima avort.....Număr de avorturi.....**
6. **Fata 6: vârsta la prima avort.....Număr de avorturi.....**

30. Aţi auzit de metodele de contracepţie, metode pentru a nu mai avea copii, pentru a evita sarcinile nedorite?

1. Da

2. Nu [Treci la întrebarea 32]

31. Ce metode de contracepţie cunoasteţi? ***(aşteptaţi întâi răspunsul subiectului, apoi citiţi celelalte răspunsuri; răspuns multiplu, se încercuiesc toate cifrele care corespund situaţiei subiectului respondent)***

1. Avort
2. Calendar
3. Coitus interuptus (fereala)
4. Prezervativ
5. Sterilet
6. Pilule
7. Ligatura trompelor
8. Spermicide locale (foite, şampon, ovule)
9. Vasectomie
10. Diafragma
11. Pilula de a doua zi
12. Alta Care_____

32. Aţi folosit vreodată o metodă contraceptivă?

1. **Da.**
2. **Nu. [*Treci la întrebarea 34*]**

33. Ce metode contraceptive aţi folosit? ***(aşteptaţi întâi răspunsul subiectului, apoi citiţi celelalte răspunsuri; răspuns multiplu, se încercuiesc toate cifrele care corespund situaţiei subiectului respondent)***

1. Avort
2. Calendar
3. Coitus interuptus (fereala)
4. Prezervativ
5. Sterilet
6. Pilule
7. Ligatura trompelor
8. Spermicide locale (foite, şampon, ovule)
9. Vasectomie
10. Diafragma
11. Pilula de a doua zi
12. Alta Care_____

III. DATE SOCIODEMOGRAFICE

Vă rugăm să ne mai oferiţi câteva informaţii suplimentare despre dvs. şi familia dvs.
34. Vârsta dvs. (*În ani) (Se completează pe linia punctată)*……

35. Ce pregătire şcolară aveţi:

Nici un fel	1
Învăţământ primar incomplet	2
Învăţământ primar	3
Învăţământ secundar incomplet	4
Învăţământ secundar	5
Şcoală profesională-ucenicie incompletă	6
Şcoală profesională-ucenicie completă	7
Colegiu	8
Universitate	9
Post universitară	10
Nu ştiu/nu răspund	99

36. Venitul total lunar al gospodăriei dvs. a fost în luna care a trecut de : *(Se completează pe linia punctată)*……
(Se iau în calcul toate veniturile obţinute, inclusiv cele ocazionale)

37. Ocupaţia dvs. actuală: *(Se completează pe linia punctată)*
……

38. Naţionalitatea / etnia :

Română	1
Maghiară	2
Germană	3
Rromă	4
Alta	5
Nu răspund	0

39. Ce limbi cunoaşteţi? *(coduri multiple, se încercuiesc toate cifrele care corespund situaţiei subiectului respondent)*
1. Română
2. Romanes/Tigănească
3. Maghiară
4. Germană
5. Engleză
6. Franceză
7. Turcă
8. Alta, care ……

Numai pentru subiecţii care au răspuns cu codul 2 întrebarea 39:

40. Din ce neam de romi faceți parte? ***(Se completează pe linia punctată)…….……..……***

MULȚUMIȚI ŞI ÎNCHEIAȚI INTERVIUL

DATE DE OBSERVAȚIE **–** se completează de către operator pe baza observațiilor din teren

41. Tipul de comunitate
    1. Comunitate compactă de romi (locuiesc numai romi)
    2. Comunitate mixtă (locuiesc romi şi alte etnii în aceeaşi zonă, pe aceeaşi stradă)
    3. Gospodării de romi dispersate printre gospodării cu altă compoziție etnică

42. Prezența unor simboluri ale tradiționalității
    1. Vestimentație specifică (fuste largi, bani în păr, salbe)
    2. Casele vopsite în culori vii
    3. Consultarea bărbatului pentru a primi acceptul de a răspunde la chestionar sau în ceea ce priveşte răspunsul la unele dintre întrebări
    4. Nu există simboluri ale tradiționalității

ANEXA 2: TABELE CU DISTRIBUȚIA DE FRECVENȚE

Tabel 1: Numărul membrilor gospodăriei

Numarul membrilor gospodăriei	Frecvența	Procent
2	2	.4
3	23	4.9
4	57	12.1
5	63	13.3
6	74	15.6
7	64	13.5
8	51	10.8
9	33	7.0
10	36	7.6
11	14	3.0
12	21	4.4
13	4	.8
14	8	1.7
15	10	2.1
16	3	.6
17	1	.2
18	3	.6
19	1	.2
20	1	.2
28	1	.2
29	1	.2
34	1	.2
37	1	.2
Total	473	100

Tabel 2: Structura gospodariilor[4]

Relația de rudenie	Procent
Cuplu subiect	86. 9
Părinții soțului	26
Părinții soției	15
Bunicii soțului	2.7
Bunicii soției	0.8
Nora/Ginere	28.3
Nepoți de copii	23.3
Frați / Surori	9.5
Cumnați(e)	9.7
Nepoți de frați	9.1
Alții	2.3

[4] Gospodăriile au fost astfel selectate încât să aibă cel puțin un copil, o fată cu vîrsta între 12 şi 18 ani. În consecință procentul gospodăriilor care au în structura lor cel puțin un copil este de 100%.

Tabel 3: Numărul copiilor sub 18 ani din gospodărie

Numărul copiilor sub 18 ani din gospodărie	Frecvența	Procent
1 copil	71	15.0
2 copii	129	27.3
3 copii	95	20.1
4 copii	74	15.6
5 copii	48	10.1
6 copii	27	5.7
7 copii	18	3.8
8 copii	9	1.9
11 copii	1	.2
12 copii	1	.2
Total	473	100

Tabel 4: Numărul fetelor cu vîrsta între 12 şi 18 ani din gospodărie

Fete între 12 şi 18 ani	Frecvența	Procent
O fată	274	57.9
Două fete	156	33.0
Trei fete	37	7.8
Patru fete	6	1.3
Total	473	100.0

Tabel 5: Starea civilă a subiecților

Starea civilă	Numar cazuri	Procent
Căsătorită cu acte	239	50.5
Căsătorită fara acte	186	39.3
Necăsătorită	12	2.5
Divorțată	7	1.5
Vaduvă	17	3.6
Despartită/Parasită	12	2.5
Total	473	100

Tabel 6: Creşterea copiilor

Cine sa se ocupe de cresterea copiilor	Numar cazuri	Procent
Ambii părinți	264	55.8
Mai ales mama	179	37.8
Mai ales tatăl	23	4.9
Mai ales bunicii	5	1.1
Nu am nici o părere/Nu raspund	2	0.4
Total	473	100

Tabel 7: Luarea deciziilor importante în familie

Cine săia deciziile importante in familie	Numar cazuri	Procent
Ambii părinți	238	50.3
Mai ales mama	58	12.3
Mai ales tatăl	170	35.9
Mai ales bunicii	3	0.6
Nu am nici o parere/Nu raspund	4	0.9
Total	473	100

Tabel 8: Păstrarea banilor în familie

Cine tine banii in familie	Numar cazuri	Procent
Sotia	191	40.4
Sotul	163	34.5
Unul dintre parintii sotului sau sotiei	15	3.2
Banii se tin in comun	101	21.4
Altcineva	1	0.2
Nu stiu/Nu raspund	2	0.4
Total	473	100

Tabel 7: Principalul contributor la bugetul gospodăriei

Cine aduce cei mai mulţ bani in gospodărie	Numar cazuri	Procent
Sotia	87	18.4
Sotul	368	77.8
Altcineva	12	2.5
Nu stiu/Nu raspund	6	1.3
Total	473	100

Tabel 8: Număr optim de copii intr-o familie

Număr optim de copii intr-o familie	Numar cazuri	Procent
Un copil	14	3.0
Doi copii	159	33.6
Trei copii	99	20.9
Patru copii si peste	171	36.2
Nu sti/Nu raspund	30	6.3
Total	473	100

Tabel 9:Vîrsta optimă pentru căsătoria fetelor

Vîrsta potrivită pentru căsătorie	Frecvenţă	Procent
12	1	.2%
13	10	2.1%
14	31	6.6%
15	33	7.0%
16	49	10.4%
17	27	5.7%
18	106	22.4%
19	47	9.9%
20	111	23.5%
21	14	3.0%
22	13	2.7%
23	10	2.1%
24	7	1.5%
25	9	1.9%
26	3	.6%
27	1	.2%
29	1	.2%
Total	473	100%

Tabel 10: Vîrsta optimă pentru prima naştere în cazul fetelor

Vîrsta potrivită pentru prima naştere	Frecvenţă	Procent
14 ani	8	1.7%
15 ani	20	4.2%
16 ani	30	6.4%
17 ani	34	7.2%
18 ani	61	13.0%
19 ani	33	7.0%
20 ani	108	22.9%
21 ani	40	8.5%
22 ani	41	8.7%
23 ani	34	7.2%
24 ani	11	2.3%
25 ani	30	6.4%
26 ani	5	1.1%
27 ani	6	1.3%
28 ani	3	.6%
30 ani	7	1.5%
Total	471	100%

Tabel 11:Privitul la televizor

Privitul la televizor	Numar cazuri	Procent
Zilnic, mai mult de 3 ore	133	28.1%
Zilnic, mai putin de 3 ore	112	23.7%
De cateva ori pe saptamana	45	9.5%
Rar	98	20.7%
Deloc	85	18.0%
Total	473	100%

Tabel 12: Cititul ziarelor şi al revistelor

Ziare, reviste	Numar cazuri	Procent(%)
Zilnic	34	7.2
Saptamanal	46	9.7
O data pe luna	17	3.6
Rar (din cand in cand)	108	22.8
Deloc	268	56.7
Total	473	100

Tabel 13: Frecventarea unor spectacole

Frecventarea unor spectacole	Numar cazuri	Procent(%)
Saptamanal	1	.2
De doua, trei ori pe luna	7	1.5
O data pe luna	9	1.9
O data, de doua ori pe an	67	14.2
Deloc	389	82.2
Total	473	100

Tabel 14: Obisnuinte de lectura

Obisnuiesc sa citeasca	Numar cazuri	Procent(%)
Zilnic	15	3.2
Saptamanal	13	2.7
De doua, trei ori pe luna	22	4.7
O data pe luna	27	5.7
O data, de doua ori pe an	52	11.0
Deloc	344	72.7
Total	473	100

Tabel 15: Vîrsta la prima căsătorie în cazul subiecților

Varsta la prima casatorie	Numar cazuri	Procent
11 ani	1	.2
12ani	7	1.5
13ani	23	4.9
14ani	71	15.0
15ani	66	14.0
16ani	89	18.8
17ani	76	16.1
18ani	66	14.0
19ani	38	8.0
20ani	20	4.2
21ani	6	1.3
22ani	5	1.1
23ani	1	.2
24ani	2	.4
25ani	1	.2
28ani	1	.2
Total	473	100.0

Tabel 16: Vîrsta la prima naştere în cazul subiecților

Varsta la prima nastere	Numar cazuri	Procent
12ani	1	.2
14ani	20	4.3
15ani	42	9.0
16ani	64	13.6
17ani	89	19.0
18ani	85	18.1
19ani	67	14.3
20ani	44	9.4
21ani	26	5.5
22ani	12	2.6
23ani	6	1.3
24ani	3	.6
25ani	3	.6
26ani	1	.2
27ani	1	.2
28ani	1	.2
29ani	2	.4
30ani	1	.2
32ani	1	.2
Total	469	100

Tabel 17: Vîrsta la prima căsătorie - generația mamelor

Varsta la prima casatorie (generatia mamelor)	Numar cazuri	Procent
11 ani	1	.2
12ani	11	2.4
13ani	25	5.4
14ani	83	18.0
15ani	94	20.3
16ani	98	21.2
17ani	57	12.3
18ani	34	7.4
19ani	14	3.0
20ani	26	5.6
21ani	6	1.3
22ani	5	1.1
23ani	3	.6
24ani	2	.4
27ani	1	.2
30ani	2	.4
Total	462	100

Tabel 18: Vîrsta la prima naştere - generația mamelor

Varsta la prima nastere (generatia mamelor)	Numar cazuri	Procent
12ani	1	.2
13ani	7	1.5
14ani	18	3.9
15ani	64	14.0
16ani	82	17.9
17ani	91	19.9
18ani	78	17.1
19ani	36	7.9
20ani	29	6.3
21ani	25	5.5
22ani	5	1.1
23ani	6	1.3
24ani	4	.9
25ani	5	1.1
26ani	1	.2
30ani	3	.7
31ani	1	.2
32ani	1	.2
Total	457	100.0

Tabel 19: Starea civila – generatia mamelor

Starea civila	Numar cazuri	Procent
Casatorita cu acte	224	48.4
Casatorita fara acte	232	50.1
Necasatorita	7	1.5
Total	463	100.0

Tabel 20: Ponderea familiilor în care sunt fete între 12 şi 18 ani căsătorite

Starea civila a fetelor intre 12si 18 ani	Numar cazuri	Procent
Casatorita	114	24.5
Necasatorita	352	75.5
Total	466	100.0

Tabel 21: Numarul fetelor căsătorite (in gospodariile roma care au cel putin o fata cu varsta intre 12 si 18 ani casatorita):

Numar fete căsătorite	Numar cazuri	Procent
O fata casatorita	92	79.3
Doua fete căsătorite	23	19.8
Trei fete căsătorite	1	.9
Total	116	100.0

Tabel 22: Ponderea familiilor în care sunt fete între 12 şi 18 ani care au avut cel puțin o naştere

Gospodarii in care sunt fetede 12-18 ani care au nascut	Numar cazuri	Procent
Da	61	13.3
Nu	397	86.7
Total	458	100.0

Tabel 23:Numarul de nasteri in cazul fetelor care au nascut:

Gospodarii in care sunt fetede 12-18 ani care au nascut	Numar cazuri	Procent
O nastere	50	89.3
Doua nasteri	6	10.7
Total	56	100.0

Tabel 24:Ponderea gospodariilor in care sunt fete care au facut avort:

Gospodarii in care sunt fetede 12-18 ani care au facut avort	Numar cazuri	Procent
Au facut avort	32	7.0
Nu au facut avort	426	93.0
Total	458	100.0

Tabel 25: Numarul de avorturi in cazul fetelor care au facut avort

Numarul de avorturi in cazul fetelor care au avortat	Numar cazuri	Procent
Un avort	26	81.3
Doua avorturi	4	12.5
Trei avorturi	2	6.2
Total	32	100

Tabel 26: Informarea despre metodele contraceptive

Informare contraceptie	Numar cazuri	Procent
Da	376	79.8
Nu	95	20.2
Total	471	100.0

Tabel 27: Metode contraceptive cunoscute

Metode contraceptive cunoscute	Numar cazuri	Procent
1. Avort	313	66.2%
2. Calendar	146	30.9%
3. Coitus interuptus (fereala)	130	27.5%
4. Prezervativ	195	41.2%
5. Sterilet	152	32.1%
6. Pilule	205	43.3%
7. Ligatura trompelor	67	14.2%
8. Spermicide locale	30	6.3%
9. Vasectomie	6	1.3%
10. Diafragma	10	2.1%
11. Pilula de a doua zi	20	4.2%
12. Alta metoda	3	0.6%

Tabel 28: Utilizarea contraceptivelor

Utilizeaza contraceptive	Numar cazuri	Procent
Da	270	59.9%
Nu	181	40.1%
Total	451	100.0%

Tabel 29: Metode contraceptive utilizate

Metode contraceptive utilizate	Numar cazuri	Procent
1. Avort	185	39.1%
2. Calendar	69	14.6%
3. Coitus interuptus (fereala)	73	15.4%
4. Prezervativ	50	10.6%
5. Sterilet	20	4.2%
6. Pilule	57	12.1%
7. Ligatura trompelor	4	0.8%
8. Spermicide locale	2	0.4%
9. Pilula de a doua zi	8	1.7%
10. Alta metoda	2	0.4%

Tabel 30: Nivelul de educatie al subiectilor

Pregatirea şcolară	Frecvenţă	Procent
Nici un fel	87	18.4%
Învăţământ primar incomplet	53	11.2%
Învăţământ primar	76	16.1%
Învăţământ secundar incomplet	80	16.9%
Învăţământ secundar	106	22.4%
Şcoală profesională-ucenicie incompletă	11	2.3%
Şcoală profesională -ucenicie completă	30	6.3%
Colegiu	5	1.1%
Nu răspund	25	5.3%
Total	473	100.0%

Tabel 31: Venitul lunar al gospodariei in ultima luna

Venitul gospodăriei	Frecvența	Procent
Între 210000 şi 1000000 lei	90	20.6%
Între 1000001 şi 2000000 lei	140	32.0%
Între 2000001 şi 3000000 lei	85	19.5%
Între 3000001 şi 4000000 lei	37	8.5%
Între 4000001 şi 5000001 lei	27	6.2%
Între 5000001 şi 7000000 lei	23	5.3%
Între 7000001 şi 10000000 lei	25	5.7%
Peste 10 milioane lei	10	2.3%
Total	437	100.0%

Tabel 32: Ocupatia subiectilor

Ocupația	Frecvența	Procent
Casnică	331	69.9%
Agricultoare sezoniera	32	6.8%
Muncitoare	26	5.5%
Nu declară nici o ocupație	75	15.9%
Ocupație cu studii superioare	2	0.4%
Pensionară	7	1.5%
Total	473	100.0%

Tabel 33: Apartenenta etnica declarata

Naționalitatea-etnia	Frecvența	Procent
Română	101	21.4
Rromă	360	76.1
Alta	3	.6
Nu răspund	9	1.9
Total	473	100.0

Tabel 34: Limbi cunoscute

Limba cunoscută	Frecvența	Procent
Română	446	94.3
Romanes/Țigănească	347	73.4

Tabel 35: Neamul de romi (in cazul celor care s-au declarat romi)

Neamuri de romi	Frecvența	Procent
Ursari	150	43.2%
Căldărari	64	18.4%
Romi (țigani) romanizați	36	10.4%
Lăieşi	40	11.5%
Alte neamuri de romi	57	16.4%
Total	347	100.0%

Tabel 36: Tipul de comunitate

Tipul de comunitate	Frecvența	Procent
Comunitate de romi compactă	152	32.1%
Comunitate de romi mixtă	206	43.6%
Romi dispersați între alte etnii	62	13.1%
Non răspuns	53	11.2%
Total	473	100.0%

Tabel 37: Prezenta unor simboluri ale traditionalitati

Simboluri ale tradiţionalităţii	Frecvenţa	Procent
Vestimentaţie specifică	80	16.9%
Case vopsite în culori vii	91	19.2%
Solicitarea acceptului bărbatului pt. a răspunde la chestionar	83	17.5%